DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 2 ptes. mes
Edició matí . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus covencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,304 **Barcelona: Dimars 16 de maig de 1911** **Edició del VESPRE**

SANT DEL DIA: Sant Joan Nepomucé, mr.
Sant de demà: St. Pasqual Bailón, fr.—**Quaranta Hores:** A la iglesia de RR. Filles de Ntra. Sra. (Ensenyança, c. d'Aragó).—Hores d'exposició: De 7/4 de set del matí a 2/4 de vuit de la tarde.—**Demà:** A la iglesia de les GG. dels Pobres (Ensanxe de St. Pere).—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. del Carme, a les Gerónimes, a Sta. Agna, o a Sta. María del Mar.—**Demà:** Ntra. Sra. dels Desamparats, al Pí, o a St. Agustí.—**Missa d'avuy:** St. Joan Nepomucé, mr.; color vermell.—**La de demà:** St. Pasqual Bailón, conf.; color blanch.—**Adoració nocturna:** Dijous, dia 18: Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé — 15 de maig
HORES D'OBSERVACIO: 9 matí y 3 tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 756'76; 761'46.—Temperatures: màxima 32' sol: 22' ombra.—Mínima. 14'4 ombra: 13'3 ref.—Temperatura a l'ombra: 18'; 21'.—Pluja a les 24 hores: 0'00.—Aigua evaporada en milímetres: 2'82.—Graus d'humitat: 63; 64.—Direcció del vent: S.; S.S.O.—Velocitat del vent: [illegible] k.—Estat del cel: cobert.—Núvols: Classes: C. K. N.; C. K.—Cantitat: 1; 0'0.
Sortida del sol: 4'32.—Posta: 7'3.—Sortida de la lluna: 9'38 n.—Posta: 5'33 m.

Totes les misses que se celebrarán demá, dimecres, 17 de l'actual, en les iglesies parroquials de Torredembarra y La Riera, aixís com les de deu a dotze ab ofertori en la capella dels Dolors de l'iglesia de Nostra Senyora del Bonsuccés d'aquesta ciutat, serán aplicades en sufragi de l'ánima de

Donya Celestina Homs y de Eixalá de Castells

que morí el dia 18 de maig de 1910

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

El seu viudo don Antoni Castells Massuet, filla Josefina, germanes donya Julia y donya Emilia, germana política, nebots don Joan Homs y Homs y don March Pasarell Homs, nebodes, nebots polítichs, cosins y demés parents, al recordar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen encomanin a Deu l'ànima de la finada y els agrairàn l'assistencia a alguna de dites misses.

El dol se dona per despedit **No's convida particularment**

Els Excms. y Ilms. Srs. Bisbe de Barcelona y Arquebisbe de Tarragona, se dignaren concedir 50 y 100 dies d'indulgencia respectivament a sos diocesans per cada acte de pietat o caritat cristiana que ofereixin en sufragi de l'ánima de la difunta.

DON JOSEPH MIR Y ALBANELL

morí en la pau del Senyor el dia 9 del corrent

a l'edat de 78 anys

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus fills Rossend, Camil, María-Joana viuda de Trallero, María dels Dolors viuda de Tomas, filles polítiques Remey Servat y Antonina Martí, nets, germà polítich (ausent), nebots, cosins, demés familia y la rahó social «MIR Y SUÑOL», demanen als amichs y coneguts se serveixin assistir als funerals que, pera'l bé etern de l'ànima del difunt, se celebraràn demà dimecres, dia 17 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, a la iglesia parroquial de Sant Francisco de Paula, per qual favor els quedaràn coralment agraits.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó
Per respecte a la santetat del temple el dol se dona per despedit
No's convida particularment

L'Ilm. Sr. Bisbe de Barcelona s'ha dignat concedir 50 dies d'indulgencia als seus fidels diocesans que practiquin algún acte de pietat o caritat cristiana en bé de l'ánima del difunt.

LA MOLT ILUSTRE SENYORA

Donya Clotilde de Sarriera y Roger de Sanllehy

COMTESA DE SOLTERRA

ha mort havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció de S. S.

(A. C. S.)

El seu viudo, avi, mares polítiques, germans polítichs, oncles, nebot, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Plaça de Santa Agna, número 2, demà, dia 17 del corrent, a dos quarts de dotze del matí, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Ntra. Sra. del Pí y d'allí al Cementiri Vell.

No's convida particularment

Don Joseph Recort y Henrich

ha mort avuy a dos quarts de quatre de la matinada

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa donya Dolors Ulió, fills Joseph, Manuel y Natividat, germans D. Francisco, D.ª María y D.ª Dolors, cunyats D. Pau Maneja y Sor María de la Esperansa (ausent), oncles, ties, nebots, cosins y demés parents, y la casa de comerç «Joseph Recort», participen als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, suplicàntloshi el recordin en llurs oracions y se serveixin assistir demà dimecres, dia 17, a dos quarts de quatre de la tarda, a la casa mortuoria, carrer del Hospital, núm. 27, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Sant Agustí, y d'allí a sa darrera estada, (Cementiri Nou).

No's convida particularment

ANONIMA **Claudi Duran**
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director tecnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestes construccions, que per llur durada, lleugeresa y impermeabilitat, no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors enginyers o fabricants, pera substituir ab ventatja y economía els dipòsits de zinch, plom o ferro en llurs diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera'ls dipòsits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mampostería y rajoles, destinats al proveiment d'aigües de les poblacions y pera regar els camps, empleantse ab éxit cada día superior aquet sistema, en canonades de gran diámetre ab diferentes pressions, pera conduccions y canalisacions d'aigües.
Constitueix una especialitat de la casa la construcció de safreigs transportables, banyeres, aigües, serpentíns, etc., molt económichs y forts.
Telèfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

BALNEARI
de Vallfogona de Riucorp
Aigües cloruro-sòdiques sulfatades, varietat bromuro-yodurades. Tres fonts. Eficaces contra l'escrofulisme, artritisme, malalties de la pell, dispepsies, estrenyiment y afeccions al fetge.
Obert de 1.er de juny fins a fi de setembre. Viatge y correspondencia per Tàrrega (Lleida). Desde 1.er de juliol a 15 de setembre faràn el servey els automòvils de la «Hispano-Montenyesa», sortint de la estació de Tàrrega a dos quarts d'una pera arribar a un quart de dúes al Balneari. Hi ha també carruatges diaris a la una y a les quatre de la tarda. — Convé avisar anticipadament el viatge al Balneari.

FERRO-CARRILS D'ORLEANS

COMUNICACIONS DIRECTES
entre Barcelona y París (Quai d'Orsay)
Bitllets directes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classes
Senzills y d'anada y tornada per distints itineraris
Facturació directa dels equipatges
HORARIS DESDE 1.er DE JANER DE 1911

ANADA

		1.ª y 3.ª clas.	1.ª clas.
Barcelona	S.	(a) 18-46	(c) 9-40
	A.	22-30	13-22
Cerbère		1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª 2.ª 3.ª clas.
	S.	(a) 23-09	(d) 14-07
Narbona	A.	0-54	16-10
	S.	1-12	16-47
Toulouse	A.	3-36	19-46
	S.	3-48	20-45
Burdeus-Sant-Jean	A.	7-39	Via Limoges
	S.	(b) 8-28	
París (Quai d'Orsai)	A.	17-25	8-56

TORNADA

		1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª clas.	Luxe Sud-Expr	1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª 2.ª 3.ª clas.
París (Q. Orsay)	S.	(e) 8-20	(h) 9-46	(i) 12-16	(j) 19-00	(k) 20-35
Burdeus-S. Jean	A.	Via Limoges	17-07	19-09	Via Limoges	Via Limoges
			1.ª 2.ª y 3.ª clas.			
	S.		(h) 19-50			
Toulouse	A.	19-16	23-10		6-05	8-38
	S.	23-20	23-20		6-28	9-27
Narbona		(f)				
	A.	1-25	1-25		9-24	12-17
	S.	1-47	1-47		9-53	13-00
	A.	3-42	3-42		12-03	15-30
Portbou		1.ª y 3.ª clas.	1.ª y 3.ª classes			1.ª clas.
	S.	(g) 4-10	(g) 4-10		12-22	(g) 15-41
Barcelona	A.	7-53	7-53		18-55	19-26

(a) Cotxe-Restaurant de BARCELONA a CERBERE. — Cotxe directe de 1.ª classe de CERBERE a BURDEUS.
(b) Cotxe-Restaurant de Burdeus a Saint-Pierre-des-Corps.
(c) Suplement de 2'45 pessetes, de BARCELONA a CERBERE. — Cotxe-Restaurant de BARCELONA a CERBERE.
(d) Cotxe-Llit y Cotxe directe de 1.ª y 2.ª classe, de CERBERE a PARIS (Quai d'Orsay).
(e) Cotxe-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a LIMOGES.
(f) Cotxe directe de 1.ª classe de TOLOSA a PORTBOU.
(g) Cotxe-Restaurant de PORTBOU a BARCELONA.
(h) Cotxe-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a BURDEUS. — Cotxe directe de 1.ª classe de BURDES a PORTBOU.
(i) Cotxe-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a BURDEUS. — Cotxes-Saló solament al preu de la 1.ª classe ab suplement de 10 frs. pera'l recorregut de PARIS a BURDEUS.— Cotxe directe de 1.ª classe de BURDEUS a PORTBOU.
(j) Cotxe-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a AUBRAIS-ORLEANS.
(k) Cotxe-Llit y Cotxe-directe de 1.ª y 2.ª classes de PARIS (Quai d'Orsay) a PORTBOU. — Suplement de 2'45 pessetes de PORTBOU a BARCELONA.

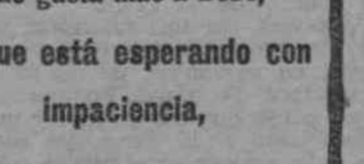

Lo que gusta más á Bebe,
lo que está esperando con impaciencia,
es la
HARINA lacteada NESTLE
el alimento preferido de los niños.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca-Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Pis quart pera llogar, ab bany y ascensor. Bailén, 36, entre Corts y Casp.

Els que tinguin tos
prenguin l'antiga y acreditada Pasta pectoral del Dr. Andreu. Demànis farmacies.

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

CARDÓ BALNEARI. Aigües arsenicals y azoades. Curen brians y bronquitis. Clima sech. Automóvil desde Mora. Fonda de 1.ª Hi há habitacions ab cuina. R: Carme, 25, colmado.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Comptes Corrents, Cambi de Monedes
RAMBLA CANALETES, 2

URANIA
600 Pessetes
La més perfeccionada, sólida y visible
Copies - Reparacions - Accessoris
J. ROVIRA, Corts, 619, baixos (entre Claris y P. de Gracia)
Màquines d'ocasió procedents de cambis, molt barates

F. MAS DE XAXARS antich metge de La Garriga y Sant Hilari ha traslladat el consultori a Barcelona. Lauria, 91, baixos, primera. Diabetes, Gota, Reuma, Ronyó, Fetge. De 3 a 6. Telèfon 3619

Dr. DOLCET, oculista de la **Casa Provincial de Caritat.** Consulta de 12 a 1 y de 3 a 5. **PELAYO, 3.**

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vies urinaries y sa cirurgia.** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12.

A pesar de la gran puja dels Alcohols, continúa venentse el
ALCOHOL MARCA **SOL**
a 1 pta. litre y 0'55 ptes. mitg litre.—Exigeixis sempre les ampolles precintades.

El Dr. E. Ribas y Ribas s'ha encarregat novament de son **consultori de Cirurgía**, Passatge Domingo, 3, y de sa **Clínica d'Operacions, Valencia, 359**

CARME VALLS. MODES, Passeig Gracia, 54, pral. xanfrá carrer d'Aragó

PEUGEOT
primera marca del mon
Lleugeres sólides y elegants
Complet assortit en tots els models
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª - Aragó, 239 al 245

TRES LLIÇONS D'EDUCACIÓ POLÍTICA

Brindis esquerrans. - Esperit solidari. - Munificencia col-lectiva. - Política constructiva. - Epílech optimista.

Cada vegada que entre nosaltres se produeix una concordança dels varis esbols de la nostra terra, que demostra la superior unitat moral del Catalanisme, cada vegada que's dona una lliçó verbal o práctica de la política moderna iniciada pel Catalanisme, les recullim ab veritable joya, ab desinteressada joya perque sempre hem cregut que'l Catalanisme no podía ser patrimoni exclusiu d'una capelleta. Y si alguna vegada hem insistit en la conveniencia de mantenir una solidaritat política per la realisació d'un programa mínim, dels prolegòmens fatalment comuns a tots els credos polítichs de la nostra terra, ha sigut, més que per estrategia, per creure en la necessitat de sancionar, de concretar en organismes integrals la plenitut biològica del nacionalisme català.

Aquesta vegada es a l'Esquerra, a la U. F. N. R., que brollen veritats, ensenyances dignes de ser escoltades per tothom y de figurar en lloch preeminent de les nostres planes.

Del àpat de l'Esquerra en honor den Lluhí y dels seus companys de minoría a l'Ajuntament, no'n volem recullir més que aquestes veritats pera que no resultin confoses entre comentaris y crítiques. Oblidem deliberadament, per que no's pugui dir que les enterbolim ab baf passional, l'omissió absoluta que va ferse de la Minoría Regionalista del Municipi, com si ella, juntament ab els Vocals Associats y ab la Minoría Esquerrana, no hagués treballat en la confecció o milorament del presupost municipal, com si ella no hagués donat «el seu apoy»—com diría en P. Corominas—pera la realisació comunal de aquesta obra.

Sigui el present article pera constatar no més les concordances de doctrina que, a causa del Catalanisme d'uns y altres, se produeixen entre l'Esquerra y nosaltres. L'Escola de la Lliga, sola moltes vegades a difondre ensenyances d'educació política, ha trobada aquesta ocasió digna pariona.

***

La primera lliçó es den Pere Corominas.

«Ens hem de recordar»—va dir, entre aplaudiments, en els brindis—«d'aquells que no estàn entre nosaltres. Els homes dels partits democràtichs no volen el vot corporatiu, ni l'elecció per sorteig, però QUAN UN BARCELONI VOL DONARNOS EL SEU APOY, NOSALTRES NO PODEM NEGARLI'L NOSTRE RECORT».

Nosaltres admetem la sentencia final del paragraf. Y més encara: nosaltres entenem que quan se'ns ofereix no ja l'apoy, la subjecció gairebé impersonal, sinó la llibèrrima y especial y condicionada colaboració pera treballar junts en la consecució total o parcial dels nostres ideals patriòtichs, no podem negar al ofertor, mentres sigui un home honrat y enamorat de Catalunya, el nostre assentiment, no tenim dret a dirli que «no» y a rebutjarlo.

Y ho entenem aixís, perque creyem que'ls interessos generals, que'l bé de Catalunya, s'han de posar per damunt de les petites mesquineses partidistes, per damunt de les petites rivalitats personals.

***

La segona lliçó van donarla en Corominas, en Monegal y en Junoy plegats. Deya en Corominas:

«La nostra minoría no ha significat encara tot el nostre voler. Hi hà l'esperit antich entre nosaltres de no voler pagar els tributs que imposa la vida moderna. Y això no pot aplaudirse. Nosaltres aplaudim a nostra minoría, que s'oposà a l'aument... Però no n'hi hà prou encara. Volem una Barcelona rica y plena, no de ciutadans raquítichs. Hem d'anar al presupost de 100 milions de pessetes...»

Y continuava en Monegal:

«Ja ha dit en Layret que devegades al Municipi devíem oblidar els lligams ab el partit. Jo això ho relaciono ab la qüestió de presupostos, perque allí son els amichs que volen subvencions, premis, empleus. Si'ls haguessim d'escoltar, no hi hauría prous diners a Barcelona. Els propietaris que no volen pagar; els industrials que tampoch; es dir, ningú ha de pagar.

»Tothom creu que ha de pagar l'altre...

»Cal que'ns corretgim tots d'això y sapiguem contribuir tots al sosteniment dels gastos, pera que Barcelona sigui rica y plena.»—«Ovació».—

Y insistía en Junoy:

«S'ha de dir a les classes conservadores que SI VOLEN L'AUTONOMIA, L'AUTONOMIA ES CARA.»

Cal, pera capir tota la valentía y alta trascendencia de la frase den Junoy, tenir presents la sinceritat y la irònica bonhomía que matisen l'esperit d'aquest ilustre probom esquerrà. Y cal, aixís mateix, tenir presents els fets històrichs y les anteriors paraules den Corominas y den Monegal.

Tothom sab com son precisament els polítichs de la Lliga Regionalista'ls qui han dut a les corporacions oficials aquest criteri de generositat; tothom sab com son ells els qui ab llurs paraules y ab llurs obres han combatudes la economía atàvica, les mesquineses d'«home acomodat», personificades moltes voltes en homes que també's diuen y son catalanistes; tothom sab com a ells se deuen, principalment, les obres de cultura catalana que actualment posseim,, tothom ho sab, adhuch en Junoy, a qui deu vagar el llegir de tant en tant en «La Publicidad» articles encomiàstichs d'aquesta acció generosa y heròica dels nostres amichs.

Malhauradament les nostres classes altes no responen encara prou a n'aquesta acció. Però ja comensen y n'hi hà exemples rescents. Hont més rau la tacanyería—aquí com a totes bandes del mon—no es precisament en els opulents ni en els proletaris, sinó en els burgesos, en els «parvenus», en els que «se la passen bé», en certs tocoms de la classe mitja—y ho confirmen les paraules den Pere Corominas y den Monegal—que son precisament hont més partidaris recluta la Esquerra catalana.

Perxò en Junoy, polítich hàbil, això es, atrevit y prudent, pronuncià la seva frase en un aplech d'esquerrans. Perxò en Junoy, home qui admet la veritat vinga d'hont vinga, sense negarla quan vé d'un adversari polítich, repetí als seus amichs, perque, dita per ell, ne fessin més de cas, la frase tantes vegades escrita y pronunciada pels «leaders» més eminents de la Lliga.

Però en Junoy, home pietós y irònich, simulà que's dirigía a les classes conservadores...

***

Es en Monegal el qui alliçonà darrerament a sos confrares. El qual confessava:

«Jo no sé pas si tots hauràn estat contents de la nostra obra al Municipi. Perque ALGUNS CREYEN QUE DEVIEM FER AL CONSISTORI OBRA DE XIM-XIM DE CATALANISME, Y NOSALTRES NO HEM POGUT FER ALTRA COSA QUE FEINA DE BONS ADMINISTRADORS.»

Dona més importancia a n'aquestes declaracions el ser precisament un catalanista dels «reconsagrats», un nacionalista indiscutit per tothom, el qui ha parlat d'un «xim-xim de catalanisme».

De les paraules den Monegal se'n desprèn un elogi del catalanisme biològich constantment preconisat per nosaltres. Segons aquest criteri catalanista, es fent les coses ben fetes segons llur respectiva naturalesa, no amenisantles ab declamacions melodramàtiques y potser no fentles, com se reconstrueix la Nacionalitat Catalana. Es segons aquest criteri, això es, no fent «xim-xim de catalanisme», sinó «feina de bons administradors» que han procedit els nostres amichs a la Diputació provincial, no deixantse arrossegar de «chauvinismes» estèrils, contraproduents, o malintencionats.

Y notis que en Monegal parlava en nom d'una minoría, d'una minoría que, ni coaligantse ab les altres, podía imposarse a la majoría irreductible. Dochs, adhuc essent minoría y minoría que per les susdites condicions no podía fer molt, els esquerrans del Municipi han prescindit—segons en Monegal—del «xim-xim de catalanisme» y s'han concretat a fer «feina de bons administradors».

¿Què haurien fet de ser majoría? Perque es ben sabut que les majoríes, precisament per ser les més responsables del govern y de l'administració, per ser les que han d'aportar més iniciatives y les úniques que poden desenrotllar completament un programa d'actuació, son les qui més han de prescindir y les qui més prescindeixen—adhuc en els partits més radicals—de les exageracions y dels entusiasmes comprometedors y declamatoris.

***

Nosaltres celebrem ab tota l'ànima aquestes declaracions de la Esquerra que tant s'aduuen ab la nostra manera de pensar y d'actuar.

Al sentirles de llavis dels nostres antichs aliats, dels nostres actuals adversaris, ens salta el cor de joya y d'esperança, y ens diem:—¡Encara son catalanistes!

Sí; encara'l catalanisme plana per demunt de tots els catalans, encara es quelcom superior a totes les particulars idees polítiques, encara, sobre les nostres divisions y renyines, s'extèn com un arch de Sant Martí y ens recorda que som germans de patria.

Encara no es la Lliga sola la qui continúa defensant la solidaritat, l'esperit de cooperació. Encara no es ella sola a flagellar la coquinería y l'estretor de mires, y a sembrar sentiments de generositat y munificencia. Encara hi hà algú que, al costat o al enfront d'ella, predica també la política constructiva contra la política verbalista y romàntica.

GLOSARI

EL MON INTERIOR

El «mon interior» va ésser descobert a Escocia per un «ayo» de colegi, solitari y enginyós meditabond, anomenat Berkeley.—Ja abans, la existencia de aquest mon havía sigut ab estrèpit invocada per un frare rabieta y agitadíssim, que havía per nom Luter. Però si Luter fou el Colomb de tan ideal Amèrica, podem considerar Berkeley com a son Vespuci. Vull dir, el qui aprofita la cosa descoberta y li dona nom.

Com els homes som maniàtichs de mena, hi hà tot un ordre d'invencions que, tot just havem esment d'elles, ja no s'amparen de nosaltres, ens embruixen y no'ns deixen assossegar.—La vida de l'últim quart del sigle XIX ha estat aixís enverinada per haverse popularisat el fet de que existien, invisibles y misteriosos, uns traidors microbis culpables de la major part de les dolencies que delmen la mísera humanitat. Y podem també afirmar que la totalitat d'aquell sigle se vegé enmatzinada per l'invenció de Berkeley, que Kant portà a ses últimes consequencies y llençà a les disputes dels homes com a nucli y atmetlla de tota una manera de pensar y de tota una manera de procedir.

Tothom començà allavors a sentirse ficat en la propria persona, un «mon interior» no altrament que com un dispèptich se sent posseir un estòmach o un cor el cardiach. S'aviciaren de primer a n'aixó les classes llegides y acomodades. Cap al 1830, la malaltía se generalisà molt y començà a ésser ben vista, com a condició y segell d'elegancia. L'introducció de les carreres de cavalls en el continent y la consequenta formació de Clubs deportius deturà una mica'l progrés de l'epidemia.—Va retrassar aquests però no la feu recular a n'ella. Al cap d'alguns anys reprenía ab furia nova, ab l'agravant d'extendres a totes les classes socials; fins, devegades, a les més laborioses, (les quals, naturalment, baix l'influencia del mal, deixaven de serho). Tothom tingué allavores son «mon interior» al dins de la còrpora, com tothom tingué ses blanques senyals de vacuna als braços. Cap a l'any 1890, baix l'influencia de Paul Bourget y d'altres autors y autoreses del tipu anomenat «psicològich», la existencia del «mon interior» provocà infinitat d'adulteris, arribant fins a les més reculades subprefectures. Fou per aquella mateixa data que s'assajà—«horresco referens!»—un teatre del «mon interior», els elements del qual consistíen en portes que s'obríen y en princeses pàlides—generalment en número de set...—Avuy mateix, l'Amèrica de Berkeley es tocadament explotada per un quarteró de frares y capellans, malavinguts ab la obediencia als bisbes o ab les espines del celibat, els quals son dits, per mal nom, «els modernistes».

Però jo tinch por que hi hagi en aquest «mon interior» aquella part, al menys, d'engany, de feblesa, d'excusa, d'immoralitat en fi, que havem trobat dins altres fòrmules modernes, com «l'ambient»... Y'm temo, pera dirho tot, que l'Amèrica de Berkeley no sía, més que una Amèrica, una Atlàntida, un continent fabulós, o be una ciutat com aquella de la llegenda bretona, una ciutat engolida al fons del mar, de la qual se senten campanes, sense saber prou d'ahont venen.—Un mon interior? Un mon interior en l'home,—en l'home qui treballa y qui juga?... — Veyam, anem a comptes. Quí se sent de l'estòmach? Ja se sab, el malalt de l'estòmach. Quí se'n recorda de que té cor? Ja se sab, el malalt del cor?... Un home perfectament sà, sinó ho aprenía pels llibres, ignoraría son propi cor. ¿No es de creure que, anàlegament, la coneixensa de la «vida interior» vingui d'una malaltía espiritual—o de la lectura,—es a dir que tingui un origen patològich unes voltes, altres, llibresch?—Jo he definit alguna volta l'esperit, com una plenitut funcional en que hi entre'l cos y tot, en que hi entra una part «arbitrada» de la cultura, en que hi entra adhuc la feina que l'home qui treballa serva entre'ls dits... ¿No m'ha de semblar, donchs, malament aquesta mutilació, aquest ascetisme, qui representa la concepció del «mon interior», en la qual vol fundarse una falsa aristocracia anímica?—Mon jove amich, jo t'asseguro que no hi hà altra vida interior que la que tú posis en la obra que fassin les teves mans o en el joch que dancin els teus peus. Es el Treball, es l'Obra y no l'Abstenció, l'Ascetisme lo que fà l'aristocracia dels esperits. —El veritable «mon interior» de Miquel Angel no està en sa hipocondría, que fou sa malaltía y que l'isolà dels homes, sino en ses estatues, que foren sa salut y que'l tornaren a la societat dels homes...—«Viure es estar profondament sol», deya Hebbel (un altre malalt de «vida interior»). Jo clamo, al contrari: ¡Viure es estar profondament acompanyat! (profondament, no superficialment).

L'home a qui suposessim en salut fisiología perfecta, no se n'adonaría de son estòmach, de son cor, de sos pulmons. L'home a qui suposessim en perfecta salut moral, no se n'adonaría de que pot tenir una vida independenta del cos.—Anima sana fora aquella que a l'arribar l'hora de la mort, y deixar la carnal envoltura, tingués una gran sorpresa al vèures immortal.

...Totes aquestes coses me fan lamentar que les belles dots de pensament, d'inspiració, d'amplitut y de profonditat especulatives, de càlida eloqüencia, que posseeix l'autor del llibre «Del mundo interior», don Victorià García Martí, hagin sigut esmersades en la defensa y exageració d'una causa que a n'a mí'm sembla la mateixa abominació feta teoría.

XENIUS

De societat

Ahir va ferse a la Maisón Dorée la darrera de les festes íntimes organisades pel Patronat de Catalunya pera la lluita contra la tuberculosis.

Va vèures molt animada y varen ser moltes les parelles que varen dançar fins a la matinada.

Entre les families que hi havía recordem a les de Fabra, Poch viuda de Martorell, Isabel Llorach, Carme Sert, Parellada de Ferrer y Güell, marquesa de Montsoliu, Moraleda de Arnús, Rebollo viuda de Arnau, marquesa de Julià, Topete de Vidal, Estalella viuda de Sotolongo, viuda Monegal, Reig de Olano, Vicenta Carreras, Julià, Taltavull, Llibre de Pons, Llopis de Ferrer, comtesa Solterra, de Rodríguez de Martorell, marquesa de Vilanova y Geltrú, Pujol de Muntadas, Planas de Garriga, baronesa de Maldà, Mercè Bosch, Milà y Camps, Duràn, Andreu, Urruela de López, Solà y Sert, Llopis, Solterra, Faijon, Pujol, Barrau, Muntadas.

Els thes del Patronat deixen un bon recort.

Un cas de dret artístich

A propòsit d'haverse estrenat a Romea "Les flames del goig" tragedia en quatre actes de Xavier Viura

Estich plenament convensut de que l'obra, per ben interpretada que hagués estat, no podía arribar al triomf, però ho estich també de que, donades les condicions en que ha arribat al públich, el fracàs era inevitable a qualsevol producció, per belleses que hagués atresorat.

Y aquí'ns entrebanca una qüestió de dret artístich. ¿Té una empresa, tenen uns comediants, el de trufarse de l'autor que'ls ha confiat una obra y—lo que es pitjor—del públich? Evidentment, nó. ¡Oh, que hem acceptat l'obra perque se'ns hi oferíen les decoracions! Mal acceptada... ¡Oh, que hem acceptat els papers sense creure en l'obra! Donchs havíeu de fer com si hi haguessiu cregut, mai no fos per altra cosa que per la experiencia que teniu de tantes vegades com els comediants han anat al èxit creyent anar al fracàs y al fracàs creyent anar al triomf.

Me guardaré de senyalar a cap dels actors que varen intervenir en la enfonzada de l'obra. Crech, àduch, que en les apreciacions que sobre llur treball feya'l públich, no hi deixava d'haver qualque injusticia. El mal no venía d'aquest o d'aquell, sinó del ambient general. Y d'això es de lo que'm queixo, tot repetint la meva convicció de que l'obra possehía prou virtut per haverse enfonzat tota sola, sense l'ajuda d'una interpretació desarrada, que pot engendrar en l'autor lamentables desviaments de judici.

***

El cas de «Les flames del goig» es una consequencia natural de la manera com les nostres empreses «porten el negoci».

Un autor escriu una obra, intenta ferla acceptar dintre una temporada y no ho consegueix; prova fortuna a la vinenta y tampoch reix. No's descoratja, emperò. Y a copia de perfidia, reclutant actors escaducers, fentse pintar decoracions, ajuntant voluntats, emprèn el montatge de l'obra en un teatre de suburbi. En semblants condicions, els entrebanchs neixen, creixen y s'encavallen. Y quan un conflicte es conjurat, un altre s'aixeca invencible.

L'autor, que's veu mal ennavegat, comensa a tenir els seus dubtes y torna a trobar una empresa constituida. Tampoch ne treu rès. La temporada del teatre hont s'ha resolt a trucar, va de tombaballons; els empresaris se succeeixen com els catúfols d'una cínia:—ara s'enfonza l'ún, ara puja l'altre. Y per últim se'n troba ún que diu:

—¡Vinga la tragedia!

¿Es que l'autor li ha encomanat la seva fè? Aleshores el gest fóra airós: sempre ho es acullir una obra que vaga perduda y les ilusions que l'autor hi té posades. Però no hi hà rès d'això: les úniques rahons que té la empresa pera acceptar l'obra, son independentes en absolut del punt de vista artístich... ¡L'autor se porta'l decorat!... ¡Una societat que té'l teatre un cop cada setmana, imposa la estrena!... Una nit de teatre plè, sempre es segura... Davant d'això...

Davant d'això y del poch marge que's deixa a la companyía, l'obra s'estrena a corre-cuita y sense cap convicció, prenentsho tothom a broma... També es un dolor trencarse'l cap per una producció que cap dels elements que hi prenen part creu que hagi de durar més d'una nit o dúes... En part, donchs, se comprèn l'actitut dels actors. La desmoralisació no neix d'ells, sinó de la empresa. Encara que ells quelcom podíen adobarhi, perque la obligació del comediant, quan ha acceptat un paper, es defensarlo tant si hi creu com si nò. O plegar el ram, si no's veu ab cor de sobreposarse al seu judici.

Vegin la Emilia Baró; vegin la Mercè Ferrer... No la provocaven may la riota. Y es que hi havía en elles la voluntat de no provocarla.

***

Y es que potser veyen allà, en una llotgeta de primer pis, una família angunada pel paper ridícol que endurava un dels seus—no pas exempt de culpa.—Y es que potser notaven com, a cada rialla del públich, hi havía en aquella llotgeta uns ulls de mare o de germana dels que'n reintillava'l plor.

J. MORATÓ.

La rotació de la terra

Sobre l'experiment del pèndol de Foucault reproduit a l'Universitat per cura de la Societat Astronòmica de Barcelona

Diumenge passat, a les onze del matí, y en el Paraninf de nostra Universitat, la Societat Astronòmica de Barcelona va reproduir la famosa experiencia de Foucault pera demostrar ab el pèndol la rotació de la Terra.

Foucault, per una casualitat, va conèixer la propietat que tenía, un pèndol posat en moviment, de no sortirse del seu plànol d'oscilació. Fonamentantse ab això, pensà que si's fes moure un pèndol lliure aquí a la Terra, les oscilacions se faràn sempre en el mateix plànol; però si es veritat que la Terra volta, sembla que'l moviment del pèndol experimenti com una rotació en sentit contrari al del moviment de la Terra.

Aixís, donchs, si'ns imaginem un pèndol sospès a sobre un dels pols de la Terra, y ens estem quiets sobre un meridià qualsevol, al moure'l pèndol notarem que's desvía de nosaltres cada volta més; y sols tornarem a trobarlo en la mateixa posició després de 24 hores. En cambi, al Equador no hi haurà cap mica de desviació, sigui el que sigui el sentit de la oscilació del aparell, y en les latituts compreses entre'l Pol y l'Equador se verificaràn condicions intermitjes que la teoría ensenya a calcular exactament.

Pera fer l'experiment ab bones condicions es necessari un pèndol llarch y pesant que eviti en lo possible qualsevol pertorbació y que pugui moures durant molta estona sense pararse, car no se li poden comunicar nous impulsos com a n'els rellotges ordinaris. Foucault, en 1851, després de varies proves particulars a casa seva ab un pèndol de tres metres y d'altres ab un pèndol de onze metres colocat a la sala meridiana del Observatori de París, va fer una gran demostració en el local del Pantheon. A la cúpula de la grandiosa construcció s'hi penjà un pèndol de 68 metres, format d'un fil d'acer terminat per una bola d'aram que pesava 30 kilos.

El pèndol fou separat de la posició d'equilibri y assegurat ab un fil. Entorn de l'extrem inferior del pèndol hi havía com una montanyeta de sorra formant un gran cercle y posada de manera que al oscilar el pèndol marqués una senyal a una part y a l'altra. Cremant el fil que aguantava el pèndol, aquest començava a oscilar, trigant 16 segons a tornar al seu punt de partida. A cada oscilació la punta del pèndol feya caure una mica de sorra de cada cantó de cercle y anava obrint una bretxa que als cinch minuts era ja de molts centímetres.

El pèndol que la Societat Astronòmica de Barcelona va posar en marxa ha sigut construit pel soci y enginyer don Mateu Grau, ab una precisió digna del més gran elogi. La longitut total del pèndol senzill equivalent es de 15'90 metres y la bola es d'acer-nikel de 21'2 centímetres de diàmetre y 38'71 kilos de pès.

La festa organisada per la Societat Astronòmica de Barcelona va ésser esplèndida y se celebrà ab gran entusiasme. El paraninf de nostra Universitat estava plè de gom a gom, fins al punt de que moltes persones no trobaren seyents. Van presidir l'acte'l senyor Rector, baró de Bonet, el degà de Ciencies doctor Mascareñas y el president de la Societat y catedràtich doctor Fontseré.

El distingit soci y professor de Ciencies doctor Jardí va llegir una notable memoria alusiva al acte que's celebrava, enumerant les distintes teories que en la historia de l'Astronomía s'han succeit pera explicar el moviment dels astres. Exposà distints experiments pera demostrar la rotació de nostre planeta y acabà fent una descripció completa dels experiments de Foucault ponderant la trascendencia del experiment que s'anava a realisar, y fent notar a la distingida concorrencia que no s'anava a veure la desviació del plànol del pèndol, sinó la rotació de la Terra sota'ls nostres peus.

El treball del senyor Jardí fou molt aplaudit; després el senyor Rector va cremar elèctricament el fil de platí que tenía separat el pèndol de la seva posició d'equilibri, y el pèndol va començar a oscilar magestuosament. A cada doble oscilació girava aparentment 1'19''5, que, pel radi de 2 metres a que estava situat el cercle de sorra, corresponía una desviació de 0'77 milímetres, o siguin 8'7 centímetres cada 15 minuts. El temps de cada doble oscilació era, aproximadament, de 8 segons, y si'l pèndol no's parés hauría trigat 36 hores, 12 minuts, 8'5 segons en donar una volta completa. Aquests datos han sigut calculats pels alumnes de la classe de Mecànica Racional d'aquesta Facultat de Ciencies, qual catedràtich es el doctor Fontseré, president de la Societat Astronòmica de Barcelona. També han contribuit ab la seva cooperació al bon èxit de l'experiment, els catedràtichs d'aquesta Universitat doctors Domènech y Estapé y Berenguer y el mecànich de la Escola d'Enginyers don Manuel Valls.

La Societat Astronòmica de Barcelona pot estar ben satisfeta d'haver contribuit d'una manera tan brillant a la cultura de la patria y de comptar entre'ls seus socis persones tan distingides y de tant valer científich.

Enrich CALVET PASCUAL.

Barcelona 15 de maig de 1911.

Palau de la Música Catalana

"Sinfònica de Madrid"

Novament tenim entre nosaltres la simpàtica corporació madrilenya vinguda ab son director, el distingit mestre Fernàndez Arbós, pera complir la promesa que va fernos d'una segona tanda de concerts.

Nosaltres n'havem grat d'aquesta memoría dels estimables músichs, car ab ella's reconfermen els llaços de bona armonía artística ab Barcelona y els aimants a la música gaudiràn de cinch sessions esplèndides y agradables.

Donem a tots la benvinguda y ens plau que'l públich hagi acudit a fer altre tant; l'atenció de la visita devía tenir bella corresposta; no esperàvem menys de nostra gent culta, que, com l'altra vegada, ha animat la sala del Palau ab sa presencia.

La «Sinfònica» ha vingut igual que l'any passat, unida y compacta, obedienta a la batuta de l'Arbós, disciplinada segons els motllos extrangers, condició principal que la valora. Diguérem en son temps que sa corda més potent eren els instruments d'arch y continuem aixís creyentho, sense, empró, despreciar la importancia de les altres que en el conjunt fan una massa equilibrada y macissa; aital pogué veures en la obertura dels «Mestres Cantaires», que, per sa unitat, els valgué ja d'entrada un unànim aplaudiment.

Anem poch a poch coneixent les obres capdals dels mestres russos, y per lo que hi anem veyent, no ha pas de dòldrens l'actitut dels directors continuantles en programa, car ens posa frech a frech d'una escola que com més s'endinsa més se veu que ella porta trasses ben serioses y digne del elogi que per tot el món comença a dispensàrseli. «Sadko», de Rímski Korsakow, es un quadre musical ben entès en sa part d'orquestració; potser hi trobaríem estranyeses com l'ús immoderat de la gran caixa al costat d'instruments que no hi emulsionen, mes son caràcter, l'habitut, aquesta liberalitat en fer ús de qualsevol medi pera atemperarho al gust popular en que's mou tota la escola, li perdona y es justament lo que la fa nacional. «Sadko» ho es aixís, y entre magnífiques combinacions d'armonía apareix un tema xamós paisà, de color y frescor remarcables.

Recordant l'Arbós que nostres aficionats li tingueren molt en compte la inclusió de Bach en la llista d'obres a executar, donà en la primera sessió «Coral y fuga», arranjament, si no anem errats, d'una «Fantasía» per Abel, convertida en choral, val a dirho ab molt seny y ab destresa imponderables. Tal vegada'l macís de metall treu la fusió y equilibri que Bach donava a ses obres, però es lo cert que al aixecarse la sonoritat del choral entre la fuga, creix en intensitat emotiva y fins el més profà s'adona del hermós treball fugat. La «Sinfònica» el tocà pulcrement, y més ho sería si el metall fos cridat a dominarse un xich.

Aquesta valent agitació que's nota en la orquestra quelcom meridional, ho dona sincerament la terra, car comprenem que aixís s'hi esplayen sos individuus perque aixís ho senten y aixís hi troba gust nostre públich en general perque corre parelles de semblant condició. La «Sèptima sinfonía», de Beethoven, clavada en aquesta orientació, els sortí ajustada y brodada de detalls de clara trasparencia. La concorrencia que, ab silenci religiós escoltava la execució, va fer a tots una ovació delirants al acabament de l'«Allegro».

Y vingué la tercera part hont s'hi trobava en el número hú, una obra den Conrat del Campo, «La Divina Comedia», episodi de la mateixa. Aquest insigne compositor, jove encara, conegut ja en terres extrangeres y celebrat per ses composicions de temp, es un de tants professors de la orquestra y ab ells forma igual que l'últim individuu. Això l'aixeca a nostres ulls; en aquest país hont s'hi troba tanta petulancia, consola veure la modestia d'un mestre en l'art de compondre, barrejarse en amical companyía ab aquells més modestos però que han ajudat a ferlo, perque en Campo es un mestre y ho es repetintho per tercera vegada, qui escriu en la forma que ho comprova ab la «Divina Comedia».

N'ha escullit, pera inspirarse, l'últim cant de l'infern, el dels traidors, tal vegada el més difícil, per sa solidesa interior, y si no esplica damunt el pentàgrama pas a pas, perque es impossibble, les impressions del poeta, es, en cambbi, pròdich, donant a la orquestra un abundó d'acords y belleses rítmiques tan agradables, que a la llegua's veu y s'eguanya la estima del ver gust. La factura es moderna y sona constantment ampla y distingida ab modulacions ensopegades. L'obra va lograr per entera l'honor del «bis».

Acabà el programa ab preludi y mort de «Tristany y Isolda» y ab «Huldigungs marsch», de Wagner. Aquesta última molt brillant, no es pas dels seus bons temps, ab lo qual no's fa favor al genial mestre, ni hi guanya l'auditori; son audicions que tampoch donen gran cosa a la curiositat y en cambi son buit podría omplir altra peça de valer. Ens permet demanarli aquesta substitució pera una altra vegada.

Bé, donchs, comença la sèrie de concerts de la «Sinfònica Madrilenya».

U.

Polítiques

"Al fin solos"

En el sopar del Mundial Palace, en Lluhí y Rissech, agafant el mateix tema den Carner, dies passats feya visions paradiaques sobre'l porvenir de la Esquerra:

«El gobierno de la urbe será nuestro »y sobre las ruinas del fastuoso bloc »de las derechas retardatarias hecho »polvo y los escombros de la Casa del »Pueblo, levantaremos la ciudad futura, »la Barcelona «plena y rica», la reina »del Mediterráneo».

Aixís ho compta en el nostre confrare «La Publicidad», el que escriu la «Pequeña tribuna», y afegeix:

«Nosotros no interrumpiremos, no, sueños dulcísimos de gloria ni arrojaremos crueles duchas de agua glacial sobre el calor condensado de la elocuencia. La tentación que nos asalta de dirigir un postrer requerimiento á la realidad, quiébrase ante nuestro propósito de «no estorbar».

Hemos tomado ya pasaje para lo desconocido, sentímonos embarcados, y la sensación del mareo nos lleva, si no convencidos, resignados «al país de las hadas», que, con tan sin par elocuencia, se nos pintara en el Mundial Palace la noche memorable, en la cual se nos ha ofrecido para Noviembre la realización de nuestros sueños de treinta años.

«¡Al fin solos!»

Este es el idilio.

Este fué, en síntesis, el gran discurso-programa del señor Lluhí y Rissech en el Mundial Palace».

¿.....?

¡Que s'esperin!

Els nostres confrares «El Poble Català» y «La Publicidad» s'indignen contra nosaltres,—singularment el primer, que arriba a extrems de grollería curiosa,—perque ja fà molts dies vàrem donar la noticia de que l'apòstol del socialisme individualisava, en profit propi, la possessió de «dúes torretes d'El Escorial» (textual) — no «dos grandes fincas», com diu un dels confrares—y que al ferhi un reixat al entorn, hi va incloure terreny del comú, sense voler atendre la reclamació de restitució que anà a ferli l'agutzil, en nom del alcalde, representant del comú del poble.

A la dels confrares esmentats hi afegeix sa indignació «El Socialista», un socialista que no sab, com molt pietosament li fà saber «El Poble Català», LO QUE ES BO TRACTAR AB REGIONALISTES EN PUNT A RESPECTAR LA VIDA, LES INTENCIONS Y FINS LES HONRES AGENES.

A uns y altres els hem de dir que'ns ha sorprès molt tot aquest aldarull, perque nosaltres, al donar la noticia y ferhi les oportunes consideracions, ho vàrem fer per creure que la noticia rajava de bona font.

Ja pot suposarse, malgrat els informes que de nosaltres dona'l diari del manuscrit de la Seu d'Urgell (gran respectador de l'honra d'aquell Capítol Catedral); ja pot suposarse que tractantse d'una noticia d'El Escorial, no ens la inventàrem nosaltres, ni la hem cullida de primera mà, perque ningú de nosaltres s'ha mogut de Barcelona y per lo tant no ha estat a El Escorial.

Recordem perfectament que la noticia es del senyor C., colaborador, redactor o corresponsal d'«El Poble Català», a Madrid, al ensemps que corresponsal telegràfich del confrare tradicionalista «El Correo Catalàn» y colaborador d'«El Diluvio» ilustrat. Ara, que no podem dir concretament en quin dels tres diaris ho vàrem llegir, però que es del senyor C. colaborador, redactor o corresponsal a Madrid d'«El Poble Català», d'això n'estem ben segurs.

Per lo tant, tot allò «de respectar la vida, les intencions y fins les honres agenes», que tan pietosament y tan atolondradament ens dedica'l «caritatiu» confrare «El Poble Català», ha de traspassarho a un dels seus colaboradors, redactors o corresponsals, al senyor C.

«Qui al cel escup a la cara li cau», diu un sabi aforisme català.

Si la noticia no es certa hi hà una manera molt fàcil de fer la rectificació. «El Poble Català» deu saber ahont viu, a Madrid, el seu colaborador, redactor o corresponsal senyor C. Li podría demanar que s'enterés de si es o no certa la noticia en qüestió, que va donar temps enrera; que's publiqui altra volta, en el mateix diari que va donar la noticia original, el resultat de ses investigacions, y nosaltres ens comprometem a reproduir lo que averigüi el senyor C., que també es colaborador, redactor o corresponsal d'«El Poble Català».

¡¡Espérinse!! ¡¡«No precipitarse, señores»!! en demanarnos, a nosaltres, una rectificació.

Informació

Varies

—Organisat per elements conservadors, el dia del cumpleanys del Rey, se celebrarà un banquet a la «Maisón Doré», a les vuit de la nit.

[...]bal del Empordà proclamaràn candidat pera les seves eleccions provincials parcials a don Joseph Irla Bosch, fill del diputat provincial difunt, la vacant del qual s'ha d'omplir.

—Llegim en «La Costa de Llevant», nostre confrare catalanista:

«Un amich nostre, que acaba de regressar de Berga, porta la nova desagradable de que'l célebre «Pi de les tres branques» sembla haver entrat en el període de decadencia.

Aquell seu brancam que ha resistit arrogant l'acció dels sigles, ja no ofereix l'ufanor d'altres temps; y la seva esplèndida y atapaída copa presenta algunes claricies. ¿Li haurà arribat, tal volta, al estimat arbre l'hora trista de la senectut? Sería convenient que la Unió Catalanista, interpretant el desitg dels bons catalans, encarregués a una persona competent la visita al esmentat Pi, per si necessita que una mà carinyosa li guareixi les nafres que l'envelleixen».

—L'ex-diputat provincial don Denis Millàn ha marxat cap a París y després anirà a Alemanya y a Italia.

—Diu «Las Noticias»:

«Tenemos motivos fundados para suponer que durante algún tiempo, años quizá, permanecerá alejado de la política activa el diputado á Cortes por Vendrell don Jaime Carner, entre otras causas porque siendo uno de los albaceas testamentarios del difunto fabricante señor Ribas Regordosa, necesita dedicar el rato que le dejan libre las tareas de su bufete al cumplimiento de la voluntad del finado, que como recordarán nuestros lectores legó su cuantiosa fortuna para diversas obras que al par que favorezcan al pro-común perpetúen su memoria».

—Ab l'exprès d'ahir al vespre marxaren cap a Madrid els diputats senyors Farguell, marquès de Vilanova, Emili Riu y Ramón Gasset.

—La Junta provincial del Cens electoral de Barcelona se reuní ahir matí en el Palau de Justicia, baix la presidencia de don Pascual del Río, assistinthi com a vocals els senyors Permanyer, Fontanals, Costa, Fuster, Vidal, Borrell, Verdaguer Callís, Rahola y Sagnier.

Després de llegir el secretari senyor Parés les disposicions legals pertinents al cens, s'examinaren les reclamacions electorals presentades pels pobles de la provincia per ordre alfabètich fins a la lletra C.

Per lo que respecta a Barcelona, no foren acceptades les reclamacions apoyades en certificats d'alcaldíes de barri, servint únicament els certificats de padró.

Aquest matí, a les nou, ha seguit l'examen, començant per la lletra D.

—La Junta permanent de la Unió Catalanista ha acordat convocar un consell general extraordinari de representants. Tindrà lloch a Sabadell els dies 4 y 5 del vinent juny y en el domicili social del Centre Català, qual entitat celebrarà en aquella data les seves bodes de plata.

Se tractarà la conveniencia de verificar una assamblea y pera assessorar millor als representants sobre'ls extrems a discutir se'ls enviaràn dies abans les conclusions que presentarà la ponencia de ex-presidents de la Unió Catalanista.

Ahir començaren a circular les convocatories a les entitats adherides.

—Corre la veu de que un diputat a Corts, català y jove, està disposat a portar davant dels Tribunals a un capitost de la «Colla de la Gana» per «chantage» y per estafa.

—Els lerrouxistes de Madrid aclaparats per la condemna per estafa contra'l seu «home de palla» en la concessió de les aigües de Barcelona, en Gonçal de Rivas, diu que es una victoria ignoscenta dels reaccionaris que s'han urdit una serie de calumnies pera desacreditar al lerrouxisme y que s'ha lograt enganyar al Tribunal.

¡Ves, que tal! y aquí no se'n sabia rès de tot això de les calumnies!!

LIBERALISME Y SOCIALISME

EN EL PROBLEMA DE LA MORAL PUBLICA

PER VIA DE PROLECH

Deslligament de les qüestions morals y de la política. — El lliberalisme es la causa filosòfica de la immoralitat. — La immoralitat prové de la manca d'idees. — La defensa ha de començar, donchs, en el terrer de les idees. — Necessitat de la formació d'una mentalitat «socialisada». — Exemples pràctichs. — «La vida austera» y les orgíes anticlericals. — Els espectacles clandestins. — Ineptitut y ineficacia de les campanyes moralistes actuals. — Propaganda d'«idees defensives».

El problema universal de la moral pública està plantejat altra vegada a la nostra, ab nova y major cruesa. Com que per tot arreu se'ns fica la política no podem sostrèurens a la obsessió d'atribuir a causes polítiques la major o menor llicencia de que s'abusa segons governin els liberals o manin els conservadors. La moralitat o la immoralitat d'una ciutat de mitg milió d'habitants se fa dependre de la tàctica o la negligencia d'un senyor governador, y no obstant es ben clar, per mica que s'examini, que un fenòmen tan nostre y tan complexe no pot deure gran cosa a una causa tan petita y accidental.

Nó, nó. La causa ha de ser interna y molt fonda, y més que al efecte directe d'una propaganda de corrupció, obeeix a un estat colectiu d'«assentiment», una moda «convivencia»—tàcita o implícita, patent o latent,—ab el mal els símptomes del qual ens irriten y espanten. Y aquest sentiment, aquesta convivencia que tan sensiblement son contradictories als principis escrits pels quals nostre poble's regula, son, a son torn, efecte d'una descomposició de nostre sentir de la vida, son l'efecte de la presencia en nostre organisme moral, d'un microbi destructor que ha fet presa en la carn y en els òssos de nostre organisme com a individuus y com a poble; aquest microbi, que devora a gran part de la humanitat, que'ns devora més especialment a nosaltres, catalans, es l'Individualisme. Y lo pitjor es que aquest microbi té també conciencia y obeeix a una norma, a una filosofía: aquesta filosofía es el Lliberalisme.

Si nostres boques son caus de serps; als carrers y desde dintre casa sentim tota hora la cansó del rebaixament, que tota la Ciutat canta; si per carrers y places la prostitució mostra'ls reclams de sexes floreixentes y lucratives industries; si tot espectacle públich, tot lloch ont el poble ama ser edificat, son museus patològichs d'horrors pertorbadors, museus fisiològichs de voluptat pertorbadora; si's fa una amalgama de clandestinitat y popularitat de forma tal que no's sab hont comença una y hont acaba l'altra, y si la ciutat benèvola y dolenta es terrer obert a tota rampinya d'integritats morals, convertida sa vida pública en una especie d'immens «cas de corrupció de menors» aquests fets demostren bén clarament que a nostra ciutat y a totes les altres del món que's troben en aquest cas, la colectivitat civil, pera dirho més clar, la Societat, pateix d'un abús de lliberalisme doctrinari, d'un ver empatx de dogmatisme lliberal.

No vull significar, ab això, que hagi de caure en Canalejas. Res d'això; si algun malèvol pensa que parlo en aquest sentit, tingui en compte lo que vaig a dir. El cas de lliberalisme agut y hiperestèsich que patim, es un fenòmen fondament arrelat dins l'ànima nostra, que subsisteixen sos efectes ab plasticitat no pas molt més evidenta durant el Govern del anomenat partit lliberal que en el del Govern del partit conservador. Cent y pico d'anys de «laissez faire», d'individualisme, d'abstencionisme, de lliure iniciativa, havien forçosament de deduir, a la pràctica, les conclusions que ara fan antipedagògica y destructora la vida popular de nostre temps. Després del temps de lliure concurrencia en el terreny de la explotació industrial, era natural que vingués la lliure concorrencia en el terreny de la moral, y avuy estem baix un regisme de lliure explotació del patrimoni de la moral pública, explotació lucrativa y desfrenada, mercadeig d'ànimes y de cossos, ab totes les antihumanes conseqüencies de la més brutal y desenfrenada competencia. No es, nò, un senzill problema local; es una immensa, terrible y greu qüestió mondial. Però no per immens y formidable vol dir que no tingui solució.

Remarco la importancia, lo volumnós de la gran malura, pera encarèixer també la importancia de la defensa, y sobretot pera demostrar—voldria que tothom s'hi fixés bé,—que no es pas culpa den Pau ni d'en Pere, ni del alcalde ni del governador, que tal cosa o tal altra passi; qui tolera el mal es la conciencia del ciutadà, o, millor dit, un estat catalèptich de la conciencia; y el remey ha de venir precisament de la conciencia del ciutadà, y, més clarament, de la conciencia pública.

Aquest desvetllament, motor de la intervenció de la conciencia pública en el govern y en la vida pública, ha de ferse, en primer lloch, en el terrer de les idees. No es pas «perquè sí» el que s'hagi arribat a la legalitat de la perversió y de la corrupció. Es el fruit de un sistema caracterisat precisament per la manca de sistema.

Però, bò o dolent, tant si'ns agrada com nò, la nostra negligencia mateixa està defensada per tota una filosofía. Veureu: apreteu un xich y sortirà, del fons de nosaltres mateixos, la protesta «filosófica», de que ún té dret a fer lo que li dona la gana, mentres no fassi mal a ningú (ja ho veurem això del «no perjudici agè»); té dret a divertirse y a viure ses diversions, a gaudir del món, de la vida, del amor, de la joventut y de la llibertat, que per això s'es jove, y per això s'es «home», que'l que no ho vulgui veure que's tapi els ulls, etc., etc. Tot això, no cregueu pas que sigui dit «perquè sí». Es la literatura filla d'un dogma, arrelada a la nostra ànima. Es l'aforística del principi filosòfich lliberalesch ja esmentat; es «una moral» també, la moral individualista incrustada a nostres ànimes, pel través de varies generacions.

Devant d'unes costums y d'uns fets públichs que estàn resguardats per una filosofía, es fàcil considerar que no son senzilla y únicament regles de policia lo que hi hà que pendre. La policia es un instrument, el governador es un instrument, adhuc el Govern mateix es un instrument. Lo que governa al món son les idees, y quan una idea ha devingut, per la pràctica, nociva, s'ha de substituir per una altra. El primer plan hont s'ha de portar y hont s'haurà de resoldre el problema de la moral pública, es en el terrer de la filosofía, en el camp de les idees.

Vull dir ab tot això que es inútil, es perdre temps, pretendre moralisar al poble sensa cambiarli la mentalitat. La coacció es un remey indispensable y poderós, però no es el decisiu. S'han de renovar les idees y s'han de fer penetrar per medi de la reflexió y de la predicació. Es precís que tothom deixi de considerar suficient justificatiu a sos actes la llibre expansió de la seva persona y dels seus drets. Es precís que a dins de tot cervell hi entrin, pera governarhi, la noció de la Responsabilitat y de la Cohesió social: es precís que's comprengui bé que'l regne del individualisme sobirà ha d'acabar, entronisant en cada home la sobirania de la ètica. Es necessari, en un mot, que a un regisme de lliberalisme substitueixi un regisme de socialisme en les conciencies.

Perque si no's prepara dins de cada cervell el «jas», per dirho així, al intervencionisme, ¿còm podràn els ciutadans assentir, enrobustir y fer triomfar les campanyes, l'acció de moralisació pública? No n'hi haurà prou, però, ab que les noves idees fossin acceptades. Es d'absoluta necessitat que siguin assimilades previa reflexió profonda. La manca d'assimilació de les tendencies socials explica molts fracassos, condueix a la esterilitat y fomenta la indiferencia.

Aquesta manca d'assimilació, aquesta ineducació del cervell, aquesta inadaptació del esperit a les ideas noves d'ètica social, inseparables del desvetllament socialista universal, pot provarse ab dos fets rescentíssims que citaré per vía de exemple.

Un grupu de joves que segueixen—diuen—les corrents culturals modernes organisen, ab pretext d'una festa galant, una disbauxa matussera, y pera ferla menys espiritual encara, li donen un significat expressament anticlerical. La més mínima assimilació del sentit ètich del socialisme hauría impedit als joves esquerrans una vulneració tan estrepitosa de lo que es, no ja sols la essencia filosòfica mateixa del moviment social—l'austeritat—sinó del mateix A B C de la cultura europea, que no admet ja cercar la intolerancia per la intolerancia, ni consent sèriament que la redacció d'un diari pugui alhora predicar «la vida austera» y fer propaganda pera una orgía.

Però'l fet recíproch d'aquest, es també un altre cas d'inassimilació de les idees socials. Certs elements, moguts de indignació pel fet anterior, organisen una propaganda agressiva y defensiva no menys estrepitosa. Els que's diuen y creuen dipositaris privilegiats y representants exclusius de la Doctrina a Espanya, en lloch de posar en joch el sublim contingut ètich del cristianisme, se redueixen a atiar un foch de guerrilles per l'estil d'aqueixa literatura, de la qual n'extracto un característich paragraf, tan «degoutant» com poch convincent.

«Vivimos en plena charca; tal como suena. El libertinaje impera y la asquerosidad vuelve á desbordarse. ¿Qué hemos de hacer, ciudadanos honrados?... Nosotros no nos revolcamos, gracias á Dios, en el cieno, ni nos vendemos ignominiosamente, ni tememos á las amenazas... Diremos cuanto sepamos y denunciaremos á traficantes puercos y á cochinos y refociladores», etc., etc., etc.

Les conseqüencies d'aquesta oratoria han sigut, naturalment, alteracions d'ordre públich y amenasses de revenja, ab la desagradable perspectiva d'una lluita desesperada o implacable entre'l cinisme anticlerical y un zel «evangèlich», disposat a ferse obeir «quia nominor Leo», per la força dels punys. ¿Què hi fa encara que aquesta equivocada tàctica dels actuals «creuats de la moral» tingui algún èxit parcial? El mal que arrenquen d'un lloch torna a sortir al altre, y mentres no logrin «convèncer», per la reflexió, de la nocivitat y antihumanitat de lo que combaten y persegueixen, la seva tasca serà vana y estéril, quan no contraproduent, adhuc enn el cas d'un èxit total impossible. Lograrien imposarse per la força, tot lo més, però'l resultat sería una excitació més a la clandestinitat, y el vici tendiría a amagarse, no a exilarse pera sempre. Farien hipòcrites, no penitents arrepentits. Y la eficacia social sería, per lo tant, nula.

Altre fet. Una representació clandestina es sorpresa per la policía y son denunciats els assistents, incautats els aparells, condemnat l'empresari. Indignació de certa empresa «europea». ¿No era un espectacle privadíssim, no sabien tots els qui eren allí lo que anaven a veure, no eren tots ben conscients y majors d'edat? Donchs, ¿a què tractar aquest cas com un cas de corrupció pública?

Si els que han contribuit a que's complís aquell acte d'intervenció de la força pública, en lloch de denunciarho per «repulsivo y nauseabundo lupanar, vergüenza de Barcelona y motivo de asco para los ciudadanos honrados», etc., se haguessin esforçat en demostrar que: la provocació «expressa y deliberada» de la emoció sexual constitueix un atentat contra la integritat de la naturalesa humana, inductor d'altres atentats dels quals ne son víctimes altres persones que l'individuu subjecte de la emoció provocada, atentats que acarrilen «natural y necessariament» conseqüencies funestes, en molts ordres; si haguessin afegit a n'això que la circumstancia de pluralitat en els subjectes y de ser retribuit ab diner l'espectacle provocador, fan que aquesta provocació sigui l'efecte d'una explotació industrial, y que son empresari o propietari «lucri» ab un acte de provocació passional colectiva, y que la circumstancia de clandestinitat implica un reconeixement de la malicia del fet, una major conciencia de la «maldat» del fenòmen emotiu, en sí y en ses conseqüencies, per part de tots els subjectes assistents, tal volta ab aquestes y moltes altres rahons filosòfiques y fonamentals que existeixen pera condemnar aquell fet, rahons que parlen AL CAP Y AL COR dels homes, s'hauría lograt fer reflexionar a molts y distribuir saludables «idees defensives» que, fent reaccionar el fons natural de justicia y de bonesa que a dins tot home cova malgrat el microbi del individualisme lliberal y sobirà, promovessin un aixecament positiu y durader del sentit moral y evitessin noves caigudes.

La observació de la conciencia pública al voltant de tots aquests fets, la barroera y estèril indignació que s'apodera dels moralistes d'ofici, l'absurda y anti-social posició en que's coloquen els europeistes també d'ofici, y la palpable desorientació del públich en general sobre tan trascendentals y vitals punts, m'han mogut a escampar una sèrie d'«idees defensives», estudiant aquesta qüestió en articles successius, en els quals tendiré a analisar els caràcters de la immoral actual y a cridar l'atenció sobre'ls fonaments humans de la regeneració ètica.

Entench que es per aquí per hont ha de començar la gran campanya de la Ciutat contra la malvestat que amenassa son patrimoni moral.

R. RUCABADO.

15 abril 1911.

CRÓNIQUES DE ROMA

L'exposició del art dramàtich

Després de lo que escribía, en ma última crònica, referent a la exposició arqueològica, me sembla d'actualitat tractar, mal sigui breument, de l'art dramàtich ja felisment iniciat en aquesta ciutat.

Les traduccions de les més famoses tragedies clàssiques han sigut encomenades a cèlebres helenistes, entre'ls quals hi figura, en primera línia, Ector Romagnoli, qu acaba de presentar «Ciclope» y «Les Bacants» d'Eurípides.

Aquests treballs, juntament ab «Lisistrata», d'Aristòfanes, y «Edip Rey» de Sofocles (també traduides per Romagnoli), s'executaràn, com es sabut, en un teatre expressament construit en forma antiga sobre'l Palatino, entre les runes del palau dels Cèsars, tenint per fons el gloriós «Forum Romanum». De tals representacions ne seràn intèrpretes els millors actors de la Companyía dramàtica de Roma, als quals Gustavo Salvini ha promès associarse temporalment.

D'autors italians se'n donarà una picanta comedia den Pere Aretino, titulada «La Cortegiana»; «El Pastor Fido», drama pastoril den Joan Baptista Guarino; «La Aminta», den Taso; y «La Mirra», tragedia den Víctor Alfieri.

Del teatre extranger se'n representaràn, sens dubte, algunes obres mestres entre les menys conegudes, com «Don Juan» de Tirso de Molina, «La Tempestad» de Shakespeare, «Ruy Blas» de Víctor Hugo, y alguna de Schiller, de Puskin, de Tolstoi. Molts d'aquests treballs han sigut rebutjats, perque la llur traducció ha semblat poch italiana y no corresponent al text original o per no estar prou ben arranjats.

«Don Juan» y «Ruy Blas» tindràn per intèrprete a Hermes Zacconi.

En aquesta ocasió serà particularment ilustrat el punt que senyala la evolució històrica del teatre italià, el pas de la comedia del art al de la comedia contemporània.

Aquest punt se personifica en un nom: Goldoni. Ferruccio Benini, desenrotllant tot el cicle goldonià, farà veure clarament aquest pas, que, si's troba en la historia teatral, se troba també en les produccions del gran venecià.

Benini ha oportunament eliminat del seu programa—d'acort ab la secció dramàtica del Comitè—aquells treballs que, tot y essent magnífiques y insuperables comedies, representen ben poch en quant a la evolució del art de Goldoni; y, pel contrari, ha admès aquelles que, si bé menys conegudes, presenten moments notables en sa activitat de comediògraf. Per això's donaràn representacions, al Teatre Guirino, de «El Teatro còmich», «La Familia del antiquari», «Le Massere», «La Bancarrota», «L'home de mon»; comedies que senyalen les etapes del camí artístich de son autor y son, al mateix temps, les millors y les més humanes del teatre de Goldoni y, potser, de tot el teatre italià.

La part del programa que's refereix al teatre contemporani's desenrotllarà al Reyal Argentina. Al nombrós y distingit estol d'actors que formen la companyía de la societat «Stabile», s'hi agregaràn altres celebritats artístiques, com Eleonora Duse, la qual pendrà a son càrrech la interpretació de «La ciutat morta», den Gabriel d'Annunzio.

Ademés, els nostres millors autors han promés drames y comedies. Giannino Antona Traversi presentarà a la escena'l drama «La Fiamma», escrit en colaboració ab Francisco Pastonchi, y «Il Paravento», comedia brillant; Monicelli, sa novíssima «Aristocracia», y ademés obres den Praga, Rovetta Butti y den Guelfo Civinini, autor que persegueix ab constant afecte son noble ideal del art.

Mentrestant la companyía den Flavius Audó, primer, y Tina de Lorenzo després, desenrotllaràn al teatre Valle un altre cicle dramàtich contemporani, interpretant les millors produccions d'autors italians moderns. Tina de Lorenzo treurà del immerescut oblit en que jau «La Cecilia», den Cossa, y «La Esposa de Menecle», modernissima, den Cava-Botti.

Al Adriano una companyía especial ja en vía de formació, donarà un curs de representacions històrich-patriòtiques, durant el qual se posaràn en escena per primera vegada'ls treballs elegits en un concurs obert pel Comitè.

Ademés de la promesa intervenció en aquest any d'Eleonora Duse durant el curs de la estació, s'espera'l retorn a les taules de Tomàs Salvini, artista benvolgut de tots els públichs del mon, y d'una artista famosa, Virginia Marini, que en el seu temps commogué y entusiasmà'l públich y que fà alguns anys, per un elevadíssim concepte del art, abandonà la escena pera dedicarse exclusivament a la ensenyansa. Dita artista, probablement pendrà part enguany en el concert artístich que's prepara.

Al costat de les representacions italianes hi haurà'l cicle de les companyíes dialectals en l'espayós y magnífich teatre del saló de festes que hi hà a la plaça d'Armes; succeintse les millors companyíes dialectals, com la veneciana d'Emili Zago, la toscana d'Andreu Nicoli, les sicilianes, bolonyeses, piamonteses, lombardes y romanes, com una de Nàpols, composta de preciosíssims elements y dirigida per en Salvador de Giacomo.

***

Aquests díes, en Sem Benelli ha presentat a la escena del teatre Argentina son nou poema dramàtich titulat «Il Mantellaccio».

El públich, coneixent el privilegiat enginy del autor, manifestà una ansia y curiositat febrils per assistir a la representació de la moderna obra; mes allò fou un gran fracàs.

Però, ¿què es «El Mantellacció»? Segons mon humil parer, consisteix en lo següent: Hi havía a Florencia, com en altres ciutats d'Italia, allà pels sigles XV y XVI, com testifica en Narchi en sas «historíes», moltes «Reunions» o «Companyíes» de noys y d'homes fets, de gent alegre y de gent devota, diurnes y nocturnes, públiques y secretes; la religió de la Edat Mitja les havía deixades en herencia al Renaixement y el Renaixement havía posat el característich segell de la gallardía y de l'alegría a n'aquella humanitat. També n'hi havía d'altres, en la bella ciutat de les flors, que's formaren al temps de la supremacía dels Mèdicis, y foren les Academies primerament lliures, com la «Platònica» a la qual acudíen els mestres del humanisme, y la reunió erudita que després s'instalà en els jardins dels «Ruccellai», «Horti Oricellarii», y a la fi, ab el florir del «Purisme», disciplinades y subjectes a regles, vingueren a ser, com diríem ara, orgues oficials y oficiosos de la literatura, com la dels «Umidi», després titulada «Florentina», y la «Crusca» que la succeí y logrà absorbir a n'aquella en forma més solemne, potenta y magnífica, encara viva y venerable.

En Sem Benelli ha imaginat un contrast entre la companyía de la primera especie, titulada el «Mantellaccio», que tingué veritable existencia—ne donen fè documents en rima, els quals tenen evidentment quelcom de satírich—y que's derivava d'altres més antigues com la de la «Garza» (Garça), y la del «Falcone» y altra academia de puristes y petrarquistes anomenada dels «Intemerati» (immaculats). Ab la llibertat que's prenen els poetes, en Benelli, en aquest imaginari contrast, ha tancat el litigi que realment esclatà en la primera meitat del sigle XVI y que durà llarch temps entre petrarquistes y anti-petrarquistes.

Sobre aqueixa tela històrica de gran valor, el poeta ha teixit sa trama; però no ha arribat a l'altura de la tesis històrich-literaria que'l públich se prometía y esperava.

Argument pera'l drama n'hi havía; però'l poeta no ha sapigut treure tot el partit a que's prestava; d'aquí la rahó del fracàs de Sem Benelli a qui augurem més fortuna en altra ocasió.

ARRICUS.

Roma, maig de 1911.

"Alma valenciana"

El director del diari «Las Provincias», de Valencia, ha publicat en un diari de Madrid, ab el títul que encapsala aquestes ratlles, el següent interessant article:

> «El joven escritor señor Mustieles marchó aye. a Barcelona, donde en más amplios horizontes se propone seguir su carrera literaria.»
>
> *(De un periódico de Valencia.)*

El caso no es nuevo. De algunos años á esta parte se repite con inusitada frecuencia. Hace un cuarto de siglo, Madrid absorbía la intelectualidad de toda España; la capital de la Nación era la Atenas de nuestras ciencias y de nuestras artes, y la juventud estudiosa, la que se sentía con arrestos para luchar, á ella se dirigía con la imaginación desbordante de ilusiones y el corazón repleto de esperanzas. Hoy han cambiado las cosas; la juventud valenciana pierde su fe en Madrid y vuelve los ojos hacia la urbe catalana; la Atenas madrileña se achica y empequeñece, mientras que la de Cataluña se agranda y despide halagadores resplandores. He aquí, lector, un fenómeno digno de estudio, que bien merece la meditación de los hombres de hondo pensar, y al que, indudablemente, nos ha traído una serie de errores, patrocinados por algunos políticos que, en su afán de notoriedad, más atendieron al servilismo extranjero que á la investigación de la historia y la psicología nacional.

El alma valenciana, desde el rudísimo golpe que á sus libertades asestó el centralismo avasallador de Felipe V, no solamente perdió su independencia, sino que quedó anonadada, sin energías para sacudir su postración. Y así transcurrió todo un siglo, el decadente XVIII, esa desdichada centuria que pretendió uniformar las almas regionales á base del tipo castellano, ya viejo y viciado. Los albores del siglo XIX tiñeron de púrpura los horizontes del porvenir de España; el inicuo despojo de Napoleón, despertó el alma en las regiones, y por algunos instantes pareció que la Nación cambiaría de rumbos. Desgraciadamente, no ocurrió así: las Cortes de Cádiz, esas Cortes de que tan orgullosos se muestran nuestros políticos, vinieron á completar la obra destructora de España, acentuando el centralismo y aherrojando la vida regional. Nuestros legisladores de principios del siglo último, al constituir los fundamentos de nuestra actual organización política, influenciados por doctrinas exóticas, producto del estudio en los libros, no tuvieron en cuenta la psicología y la historia de España, y aplicaron á la Nación un patrón completamente extraño al que le correspondía; error gravísimo, origen de todas las desdichas presentes y causa de que en los momentos actuales, después de cinco centurias de realizarse la unidad nacional, todavía esté sin formar el alma española, llegándose tan sólo á la constitución de un alma madrileña, concreción de egoísmo y de absorción de toda la vida nacional.

Necesitábase un gran esfuerzo para salir de esta situación, y este esfuerzo lo está haciendo Cataluña. Fueron sus precursores los poetas, los apóstoles de todo renacimiento, y á ellos no tardaron en unirse los historiadores y los filósofos. El alma catalana no tardó, limpia del moho de los siglos, en volver á su prístino estado, y en la actualidad ofrece el hermosísimo espectáculo de una floración espléndida en los dilatados dominios de las ciencias y de las artes. Valencia, en los siglos medioevales, formaba parte de una confederación de Estados y se hallaba unida, por los lazos de la lengua y de su origen, con Cataluña y las Islas Baleares. ¿No podrá obedecer esa inmigración de nuestra juventud intelectual á Barcelona á que, al reintegrar el alma catalana á su original estado, se ha puesto en parte al descubierto la valenciana?

He aquí un tema que, como decía al principio de estas líneas, bien merece el estudio de los hombres de hondo pensar.

Y sobre el cual debieran meditar nuestros políticos, algunos de los cuales no se han capacitado bien de la trascendencia del problema regionalista.

T. Llorente Falcó.

DEL CONGRÉS D'OBSTETRICIA

S'es clos el II Congrés Nacional de Obstetricia, Ginecología y Pediatría celebrat a Madrid. Difícil es el fer una ressenya de conjunt; però la impresió que m'ha produit ha sigut excelent, tant en la part científica com en la de organisació y obsequis. Els d'aquí devem sentirnos orgullosos de veure reconeguda d'una manera explícita, pels allí reunits de totes parts d'Espanya, l'autoritat y la fama del doctor Fargas, enlairantlo al càrrech de president del Congrés per vot unànim, casi diré per dret propi, guanyat ab l'estudi constant sintetisat en el seu Tractat de Ginecología; donantli seguidament, en banquets, discusions, sessions clíniques, etcètera, mostres evidents de lo molt que se l'aprecía en tota la península.

Les tasques científiques han sigut fruc-

Llibres de sobre la taula

Un discurs del Sr. Bisbe de Vich sobre l'Esperit en el problema del treball. — "Conferencia donada a les Cosidores inscrites al Patronat per les obreres de la agulla", per D.ª Dolors Moncerdá de Maciá. — "Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante el año 1908", per Miquel Sastre.

«L'amor a Deu y l'amor a nostra terra catalana» inspiraren al senyor Bisbe de Vich en el seu admirable discurs inaugural de la Setmana Social de Barcelona. «La universalitat del amor humà que abraça tot el llinatge, se fixa y concreta, mes tantmateix irradía en totes direccions; l'amor que tot home té a la seva terra no es exclusivista, redunda a la colectivitat cosmopolita; axís els raigs de llum, encara que's reflexin en una superficie limitada's distribueixen per tot l'espay».

L'amor patriòtich del senyor Bisbe de Vich ha aumentat sempre la trascendencia de la seva paraula espiritual, perque la seva modalitat castiçament catalana l'ha feta ressonar dins nosaltres com cosa nostra. Y quina bellíssima sabor nacional se troba arreu arreu en aquest parlament! Un exemple, gairebé plàstich: «La iglesia Catedral de Barcelona, l'alma mater de la ciutat, es un símbol expressiu de la dignitat obtinguda pel treball manual. Dins ella no hi hà gairebé cap ostentació d'escuts heràldichs que designin els vasos de gent aristocràtica; en cambi sovintejen els vasos—ho son gairebé tots—segellats ab les insignies d'oficis, que en altres terres se judicaven vils, del sabater, del mestre, del paleta, del fuster y altres semblants; y aquests humils oficis assoliren distincions tan preuades en la vida ciutadana, que en la nostra jovenesa coneguérem un vell y acientat fill de Barcelona qui recomptava que quan se tocava a Viàtich ab la campana major de la Seu, tothom sabía que l'administrat devía ésser o un canonge del Capítol o un sabater del gremi, car aquestes eren les soles corporacions que gaudien semblant privilegi. Aquesta institució colectiva de la dignitat del treball manual, que produí l'ennobliment de la industria, pervenía de la pregonesa de la vida cristiana del nostre poble. Ell regé l'idealisme a través de la materia. EN EL TREBALL MANUAL SE TROBEN ELS GERMENS DEL MES ALT IDEALISME. Sant Francesch de Assis, qui ocupa'l trono entre tots els homes qui vegeren el mon d'una més ideal faisó,—o més divina, parlant en llenguatge cristià—fou abans marxant y era fill de marxants. No endebades les antigues regles monàstiques ordenen el treball de mans com una observancia regular que contribueix a la perfecció del esperit. No endebades el Verb eternal, al encarnarse pera divinitzar la vida humana escullí pera nèixerhi una casa de menestrals; y Ell mateix volgué treballarhi ab les seves mans.»

Sería ben faedor extractar el pensament d'aquest discurs, però es millor reproduirne els aspectes essencials.

«Molts esperits grollers, tant del individualisme com del socialisme, proclamen deessa la riquesa, y condecorats ab una certa divinitat els que'n participen. Pera ells no hi hà categoría superior y no saben veure la superior dignitat del esperit perquè romangueren infatuats per la influencia falaç de la riquesa. Car la riquesa, sense ésser en sí dolenta, al contrari, essent mercè de Deu, donades les condicions de nostra naturalesa produeix en l'home, sinó se la domina y esclavitza, efectes deplorables, y es en la societat un foco de corrupció. Per això convé humiliarla, proclamar la seva inferioritat y posar, en el cim de la gerarquía de les coses humanes, l'esperit»...

***

«Es clar que la Iglesia no llegisla en aquesta materia de la distribució de la riquesa; aprova o reprova segons les direccions siguin dreturerес o tortes; intèrpret del dret natural, el sosté en les seves lluites ab la força, car la dificilíssima complicació que en els temps moderns presenten els complexos problemes que's refereixen a la distribució de la riquesa entre'ls homes, suposa, per intervenirhi encertadament, una coneixença pràctica de la materia, un judici assaonat en el tracte continuu dels quefers y la possesió intelectual del immens horitzó que abarca la maravellosa producció humana dels nostres díes, aplicada a la producció de la riquesa material.

Els nostres antecessors, els bisbes dels primers temps de la reconquesta, s'aplegaven en Sínodes a la falda del Pirineu, y llegislaven dictant cànons pera protegir els sirvents de la gleba, y els homes humils y pacífichs exposats a la violencia dels poderosos. Aquella simplicitat social, fins y tot dintre embolichs y confusions, no presentava dificultats pera dictar lleys de justicia social; però avuy aquestes lleys les han de formar homes experts en les distintes industries humanes, tenint sempre enfront dels ulls els principis indestructibles del dret natural.»

***

«Assistim al tristíssim espectacle de la disolució de la familia obrera a mans del industrialisme manufacturer, que, si no s'hi posa remey, durà la nostra societat fins l'estat selvatge... Y quan parlo axís no culpo a ningú, perque això son desventures socials que'ls homes isolats no poden guarir, que pervenen de causes complicadíssimes, l'adobament y ordenació de les quals son difícils y exigeixen la cooperació de tothom; y sobretot el remey presuposa la formació d'un esperit públich que afavoreixi el desenrotllament noble y llegítim del dret social. Sense la existencia d'un recte y vigorós esperit públich, el dret natural se torç de la banda de la força.»

***

«No s'han de materialitzar les relacions entre'ls homes; mirarles exclusivament baix l'aspecte econòmich es llevàrleshi el caràcter humà; es convertir els homes en coses. De manera que certs industrials y socialistes, quan tracten les qüestions del treball, fan regressió al concepte jurídich de la ley de esclavitut. La llibertat es una condició espiritual, axís com la materia no pot may ésser lliure, car per la seva propia naturalesa es esclava. Materialisme y esclavitut van sempre plegats, qualsevulla que sía la forma que adoptin. Tan esclau resulta l'obrer dins el sistema socialista, tan sirvent, com en el sistema d'aquells industrials que en el treball no hi veuen altra cosa que la producció de la riquesa; en abdós casos els obrers tenen condició de coses, d'instrument de producció.»

***

«D'hont, sinó del amor cristià dels principis evangèlichs, es eixida la llegislació obrera de les distintes nacions d'Europa, destinada a tutelar el treball, a consignar els seus drets, a amparar la seva feblesa, a oposarse a la seva opresió y a dignificar la seva vida? Aquesta noble tasca llegislativa es indubtable que no'ns pervingué del socialisme ateu. Es evident que la revolució influí com un estímul poderós en la formació de la llegislació obrera, com en l'ordre religiós les heretgíes serveixen pera declarar y concretar la revelació divina; entra la revolució en els plans de l'augusta Providencia, que regeix els destins humanals, y es un d'aquells escàndols que Jesús predeya que calía que vinguessin, y es estada l'allau qui, produint catàstrofes, ha contribuit a l'aparició d'una nova era, com les resolucions geològiques del globo que habitem hi determinen noves edats.»

***

«Es tan impossible cercar una estructura permanent de la societat, com pretendre una definitiva organisació del treball; el moviment vital cambía y renovella les formes exteriors del ésser, y com la societat té edats, cada edat ha de presentar la seva forma distinta; y l'idear un motllo dins del qual tingui de buidarse el llinatge humà, com dogmatisen els socialistes, es un projecte homeyer perque la societat no es materia morta que mans d'homes hagin de forjar, sinó que en virtut de principis propis y intrínsechs se desenrotlla, creix y minva, se perfecciona o's corromp, sense que estigui dins les facultats del home deturar o alterar aquest curs, que es el curs de la vida.

***

«Com Sant Pau, hem de dirvos a tots els que interveniu en la producció de la riquesa material, en l'activitat industrial, que es la manifestació major de la manufactura moderna, que ha donat a Catalunya una superioritat econòmica universalment reconeguda: no apagueu l'esperit... L'esperit es necessari per la coexistencia armònica de tots els qui cooperen a la producció. Tots som germans, y tota nostra lley, segons Sant Pau, se comprèn en aquesta sola paraula: amaràs al proïsme com a tú mateix. L'amor es l'únich ver aglutinant humà; el guany material agermana els homens y ocasiona la conjunció fecunda que cal per la producció de la riquesa, però si d'aquesta conjunció l'amor n'es absent, ella no durarà; l'ún cercarà d'explotar l'altre, dels varis elements concorrents l'ún s'alçarà contra l'altre, y, ocupant la concupiscencia el lloch del amor, l'egoisme desentrenarà els apetits, y el més poderós oprimirà al que ho sigui menys, y vindrà la mort de la industria, perque'l desequilibri vol dir malaltía mortal.»

***

«Hi hà tansols un Arquitecte capàç de construir societats. Hi hà pobles que s'anomenen ells mateixos fills de la Revolució, però llur vida, els elements de cohessió que posseixen, son relíquies de Cristianisme que encara duren. Son beires que conserven l'aroma segons la frase de Renan, de la substancia preciosa que havien continguda, y que comuniquen a la que novellament contenen. Y Renan en aquesta frase té rahó. Es aquest aroma el «bonus odor Christi» que retreu Sant Pau.»

***

«L'energía humana se multiplica al influx sobrenatural del Esperit de Deu; la qüestió del treball no es una qüestió de la materia; la materia no té ni pot tenir qüestions, no pot discutir, tota qüestió es espiritual, les lluites son entre principis oposats... De tots els elements que contribueixen a la producció, l'esperit es el més poderós y fecond, y l'únich que pot armonitzarlos fent regnar l'equitat y la justicia entre ells, avuy malhauradament en abrivada discordia. L'esperit es el qui dona la vida, y la mort ve per la carn.»

En aquest discurs, altíssimament «anti-modernista», se precisa magistralment la tasca inefable de la iglesia en la oberta sociología. — El sentit terral dona devegades al accent del genial pensador fondes ressonances d'intimitat; recordem una delicada vinyeta, record de la Visita Pastoral, en mitg de serralades... Ab amor entranyable y merescudíssim, es retret el cas d'heroisme de la Colonia Güell, ahont el clergue de la Colonia, dos fills den Güell y altres obrers se feren arrencar troços de pell perque la llur aplicació a un malalt el guarís; y aquest vivent exemple de les victories del esperit clou el parlament, donant plasticitat a la doctrina.

No hi hà rès tan crudel com la vanitat, perque tampoch hi hà rès tan inconscient. Es segur que bon nombre de llastimoses peculiaritats de tot un estol femenívol han agravat la inicua situació de les obreres de l'agulla. Però afortunadament hi hà dones exquisides, dones que, essent tres vegades dones, (estem en temps en que convé assegurar els sexes), fan obra maravellosa de justicia y caritat, ab una perspicacia aguda, un sentit minuciós y una constancia dolça y testaferma; y pacifiquen la terra, predicant y practicant l'Evangeli ab esperit de neo-diaconesses.

La ilustre dama Dolors Moncerdà de Macià en la seva conferencia donada a les cosidores inscrites al Patronat per les obreres de l'agulla» al inaugurar la primera temporada de treball, mida la extensió del mal, y arbitra sabiament el remey en tò planer y barceloní. Les quantes pàgines d'aquest llibret, dictades per un sentit pràctich olorós de cristianisme, terminen ab la llista dels cooperadors de tan excelentíssima empresa.

Malgrat la boga quasi exclusiva de les relacions de detectives y les putineríes clandestines, y ab la simplicitat del veritable coratge, en Miquel Sastre ha publicat la seva sisena serie de «Vagues barcelonines»; en un volum de modest aspecte hi aplega les notes estadístiques de les vagues esdevingudes a nostra ciutat l'any 1908, ab claricies y taules comparatives detalladíssimes. Segueixen estudis pràctichs d'altres qüestions relacionades ab la social-obrera de Barcelona (Accidents del Treball, Borsa del Treball, Emigració, Llegislació Social).

Es utilíssima—y, ay, qui sab si heròica—la tasca del distingit M.ª C. de la oficina de Treball de l'Acció Social Popular. Publicacions oficials se'n peixen; els cònsuls extrangers la prenen per base de llurs informacions, y els sociòlechs estudiosos de llunyanes contrades tenen fretura de la sobria y imparcialíssima eloqüencia de les seves xifres.

Y es que l'autor d'aquest llibret n'es passat mestre d'aquestes ressenyes y estadístiques; y talment les pàgines gairebé logarítmiques del seu llibre, no contaminades de doctrinarisme ni d'eloqüencia, de filantropía ni de «literatura», evoquen ab una justesa admirable'l nostre espectacle social obrer, de la desorganització y penuria del qual podríen dirse coses doloroses, si no s'oviressin avuy indicis de que la flama de justicia y de cultura abrandarà tots els cors, destruint els vells detritus de temperaments fracassats.

Patrons y obrers han d'apèndrelu en el llibre den Sastre, en aquesta acta notarial del any 1908 hont romanen les seves lliçons ab claretat inexorable.

Joseph CARNER.

tíferes, al meu entendre; no vaig a detallarles, perque no es propi d'aquest lloch. Les ponencies sobre'l tractament de la «placenta previa», descapdellada pel doctor Carmel Gil, de Bilbao; la de «indicacions quirúrgiques en les inflamacions pelvianes», pels doctors Galvez, de Málaga, y López Sancho, de Valencia; la de «concepte de les meningitis agudes no fímiques», dels doctors Martínez Vargas, de Barcelona, y Borobío, de Saragossa, tractades totes ab gran acert, donaren lloch a animada discusió. Se presentaren gran número de comunicacions, algunes de les quals no pogueren ser discutides per falta de temps. Recordo les dels doctors Nubiola, Guilera, Sureda, Bravo, Llorente, Espina, Lizcano; dúes den Castillo Ruiz; una sobre la lluita contra'l cranch uterí, den Villa, catedràtich de Valladolid; tres del que suscriu, y moltes altres en la discusió de les quals hi intervingueren els primats de les tres especialitats: Recasens, Gutierrez, Isla, Fargas, etc. Aportaren, ademés dels esmentats, el seu treball científich en la discusió, els senyors Selvat, Nogueras, Pujol Brull, Puig, de Barcelona, y Parache, Becerro, Criado y Aguilar, Costejarena, Ribera, Mesaguer, Botin, etc.

No hi hagué, potser, cap nota remarcable, ni cap novetat científica; però això es una xacra de tots els congressos. Les novetats quirúrgiques y bacteriològiques d'anys enrera estàn de moment agotades y no poden presentarse en cada reunió d'aquesta classe, donada la freqüencia de les mateixes.

En cambi, el treball de pulir els coneixements adquirits, de perfeccionar diagnòstichs y procediments terapèutichs, que es la missió dels congressos en l'actualitat, pot dirse que s'ha complert com en cap més. En aquest punt, els seus organisadors poden donarse per satisfets; hi hà hagut discusio amplia y empenyada y algunes qüestions han quedat en la ordre del día pera'l Congrés pròxim; prova evident de que's miren ab interès y que precisament en aquesta disparitat de criteri, en aquesta especie de judici contradictori, rau el fruit del Congrés.

Serem criticats, potser, perque la crítica s'esbrava fàcilment en els metges, per no treure may conclusions fermes d'una discusió; però, ¿qui es capaç de ferho en qüestions que estàn en constant evolució? El fruit d'un congrés, d'una discusió, no's recull de moment, sinó al cap d'algún temps, quan les idees propies van evolucionant influídes per les agenes; en aquest mercat intelectual, cada hú esculleix lo que li sembla millor y en una propera reunió es hont s'evidencíen els resultats de l'anterior.

En el Congrés de Madrid la feina ha sigut doble, teòrica y pràctica. La primera acabo d'esmentarla; la segona, va consistir en la visita de hospitals y la pràctica de operacions pels més distingits congressistes. Ab galantería que'ls honra, els nostres confrares madrilenys, posaren els seus hospitals a la disposició dels congressistes, gracies a lo qual poguerem observar les habilitats quirúrgiques del doctor López Sancho a Sant Carles y a l'Institut Rubio, el doctor Fargas en tots dos y a la Maternitat, Gàlvez a Sant Carles, Martínez Vargas a Sant Joan de Deu, y Gutierrez, Recasens, Cospedal, Ribera y altres, en les seves mateixes clíniques. La manera de obrar, els detalls de tècnica, no's descriuen, es precís vèurels, y els qui ens n'havem cuidat bé podem dir que tots n'hem tret quelcom.

Com instalació, no hi hà dubte que l'Institut Rubio, que dirigeix el doctor Gutiérrez, res té que desitjar als millors del extranger. Poca aglomeració de malalts, pabellons separats, sala d'operacions y d'antisepsia perfecta, laboratoris ben nodrits hont se treballa, tot revela una instalació ben dirigida y nodrida, ab donatius particulars. ¡Tandebó tingués imitadors en aquest país que tan culte vol ésser!

Pera esborrar els sufriments de la carrera, no s'oblidà del programa la part de festes. Les més altes personalitats de la Cort respongueren esplendidament als desitjos de la comissió organisadora, y a la recepció ab que'ns obsequià en l'Ajuntament l'alcalde, ne seguí una altra en el ministeri d'Instrucció Pública y Belles Arts, en el quall feu els honors de la casa'l ministre doctor don Amalí Gimeno. Per últim ens foren oberts els salons del Palau Reyal, hont fórem obsequiats ab un esplèndit lunch al menjador de gala.

Una conclusió pràctica, d'utilitat immediata, ne resultà d'aquest Congrés: la creació de l'Associació d'Obstetricia, Ginecología y Pediatría espanyola, que, aunant els esforsos de tots, serà la encarregada de regular aquests torneigs científichs. Per unanimitat se nomenà president de la mateixa per dos anys, al doctor Gutiérrez, vis-presidents als doctors Recasens y Martínez Vargas, y secretari al doctor Isaac Moreno. D'aquesta Junta central ne dependràn altres provincials o regionals, encarregades d'organisar la societat en cada comarca y els Congressos que s'hi vagin celebrant; la presidencia dels mateixos correspondrà a la dels successius presidents de la societat. D'aquesta manera queda assegurada sa celebració, lo qual representa un gran estímul al treball, pera'ls joves, y una ocasió de donar consells pera'ls que poden donarlos.

El pròxim se celebrarà a Valencia dintre 2 anys. El president organisador es el professor López Sancho, catedràtich de Ginecología de dita localitat; son nom y prestigis, el gran zel y acert ab que ha intervingut en el present, fan entreveure que'l pròxim no serà inferior a n'aquest.

No acabaré sense dedicar una paraula d'alabansa als doctors Gutiérrez y Recasens per l'èxit obtingut. A les atencions d'ells rebudes, y dels demés colegues de la capital, especialment del digne secretari y bon amich don Isaac Moreno, hi respondrem ab la gratitut y el recort que ha de quedar gravat a la nostra memoria.

Dr. Francisco TERRADES.

NOTICIES

DE BARCELONA

Durant el día d'avuy el temps s'ha mostrat insegur, deixantse sentir al mitgdía una forta tronada que feya esperar per tots conceptes una ruixada forta. No obstant aquesta no ha vingut y al cap de poca estona el sol lluía magníficament.

— Ligua Jalpi. Lleuger diurètich.

L'Academia de Jurisprudencia y Legislació celebrarà demà, dimecres, a dos quarts de deu de la nit, sessió ordinaria continuant la discusió dels assumptes pendents.

Haventse comunicat a l'Alcaldía que les fonts que sorteixen al vehinat de la plaça de Medinaceli y quarter de la guardia civil de la Rambla no rajaven l'alcalde ha disposat que'l quefe de la secció de fontanería procedís a la inspecció d'aquelles, resultant dels treballs realisats per obrers d'aquella brigada, que dúes truites de riu del tamany de sardines obstruíen la sortida de l'aigua.

Una de les truites s'ha trobat dintre de la canonada de la plaça de Medinaceli y l'altra en el quarter de la guardia civil.

Un cop ha desaparescut dita obstrucció tornaren a funcionar les canonades ab tota normalitat.

Se creu que dits peixos degueren introduirse en la canonada del aqüeducte de Moncada, essent arrossegats per la corrent fins al punt indicat.

Telegrafíen de Mahó lo següent:

«El Banch de Mahó ha fet suspensió de pagament. El pànich es immens; les pèrdues son incalculables. La suspensió arrossega grans capitals, deixant a la miseria a cents de families. Se comenta desfavorablement la gestió y la conducta del gerent. Se diu de públich que ha desaparescut la cartera de valors. La multitut acudeix als Banchs pera cambiar els bitllets y retirar els dipòsits. Parelles de policia mantenen l'ordre. La casa Goñalons y Companyía ha suspès el pagament de ses obligacions. El Crèdit Mercantil y el Banch del Comerç cambien els bitllets. Se diu que'l Foment de Ciutadella s'ha declarat en fallida y s'afegeix que la Societat Anglo-Espanyola demà tindrà que tancar. Les autoritats procuren restablir la calma. Se creu que aquesta tarda se celebrarà una reunió al Teatre Principal pera tractar d'aquest assumpte.»

—Sres. Vestits d'última creació a preus increíbles. Mag.ms El Centre. Rda. S. Pere, 5.

Un tal Fernandez y Gonzalez, en compte de dedicarse a la literatura cavalleresca com el seu homònim, l'ha donada per escorcollar les butxaques dels tranzeunts. Y aixís es com un senyor que passava pel carrer de Sant Pau va sentir quelcom a la butxaca de la ermilla, resultant que li estirava'l rellotge una mà pertanyent al Fernandez y Gonzalez.

Per tot lo qual va ser agafat y portat al Palau de Justicia.

—Gran varietat en articles pera bodes y bateigs, J. Llorens, R. Flors, 30.

Una dona de 50 anys va apoderarse d'un parell de botines d'una sabatería del carrer den Raurich.

Advertit el furt, la digna senyora va ésser denunciada a un municipal, qui la va portar presa al Jutjat.

— Vernet-les-Bains. Pera reumàtichs.

La Junta de Beneficencia de la parroquia de Sant Francisco de Paula d'aquesta ciutat, ha repartit en el mes passat als pobres y malalts habitants en la seva demarcació, segons consta en un estat imprés que hi hà al cancell de la iglesia, lo següent: 570 bonos de pà, 217 d'arroç, 303 de carn, 190 de gallina y 950 del let, quin total de 2,230 bonos y junt ab els donatius en metàlich y altres conceptes, puja a 734'76 pessetes.

Ab aquests donatius s'han aussiliat ab socors extraordinari 22 malalts y ab socors ordinari 119 families. Sent moltes les necessitats que la Junta no pot atendre per falta de recursos, prega a les persones caritatives, especialment als habitants de la parroquia, que fassin algún donatiu per una vegada o mensual.

La Congregació de la Caritat Cristiana ha suministrat al malalts pobres, durant el passat mes 9,637 bonos de gallina; 9.742 de carn; 143 de pà; 6.046 de llet y ha satisfet 250 pessetes en concepte de alletaments, formant un total de 7.875'52 pessetes.

Pera atendre als molts malalts que la Congregació socorre, la Junta Directiva prega a les persones caritatives se dignin aussiliarla ab ses almoines, que poden dipositar en la caixeta del altar de la Puríssima de l'iglesia de Sant Jaume, o suscriures per alguna quantitat mensual passant avís a la Casa-Dispensari, Sant Pau, núm. 22, tercer.

La Beneficencia parroquial de la Concepció y Assumpció de Nostra Senyora d'aquesta ciutat, ha socorregut durant l'últim mes d'abril als seus feligresos pobres y malalts sense recursos, ab 323 bonos de pà, 144 de carn y gallina, 122 de llet y altres comestibles, y ausiliat ab 185 pessetes en metàlich a families vergonyates, sumant en junts 479'50 pessetes. Ademés ha assistit ab metge y medecina a set malalts y donat educació en les escoles que sosté a 257 noys.

No podent, per falta de recursos, atendre a totes les families necessitades que demanen socors, la Junta suplica encarescudament a les persones caritatives se serveixin assuliarla ab sos socors.

El Polo Club ha rebut pera'l Concurs Hípich que ha de celebrar aquest any en la segona quinzena de juny, tres valiosos premis, consistents en una agulla pera corbata ab brillants y zàfirs dels infants don Ferràn y donya María Teresa; un rellotge d'or del infant don Carles, y un rellotge de la infanta donya María Isabel Francisca.

Els treballs pera montatge de les diferentes instalacions del Concurs avensen ràpidament, en el terreny que dita entitat posseeix a la carretera de Sarrià (Càn Ràbia).

Relació dels objectes trobats y dipositats a la Majordomía de Cà la Ciutat:

Una boa de pell blanca, de noya; una bossa de mà, imitació a pell, ab un mocador ab inicials y cèntims; un troç de tela de vellut ab flors brodades en sedes de color; una boa de pell de color, de senyora; un moneder ab metàlich y una clau; una partida de defunció a nom de Joan Mut; una partida de baptisme de Pere Montagut; un vano; un paquet d'agulles de ganxo y una peça de beta de llana; tres parells de guants blanchs de pell; una agulla de capell de senyora; un moneder de pell ab metàlich y un bitllet de ferrocarril de Sant Feliu de Llobregat.

En la darrera sessió de la Junta Directiva del Comitè de Defensa Social, s'enterà ab satisfacció dels treballs que realisen les comissions de propaganda y organisació del míting de sanejament social y de la nova lley d'associacions, encarregant a un dels socis el pendre part en la informació oral.

La secretaría de la Cambra de la Propietat Urbana avisa als associats que encara no han retirat els resguarts acreditatius d'haver constituit el dipòsit a la sucursal de la Caixa general de dipòsits d'aquesta provincia, se serveixin verificarho pera poderlo exhibir als funcionaris de l'Agencia executiva de l'Ajuntament.

Els socis ingressats darrerament a la Cambra son els senyors següents:

Don Mariàn Bordas Flaquer, don Pau Vallhonrat Sadurní, don Antoni Pons Enrich, don Geroni Bolivar Galip, don Andreu Solé, don Francisco Subirats Font, don Joseph Castellet Samsó, don Vicens Salat Ubach, don Francisco Tusquets, don Eugeni Guardiola, don Pelegrí Rovira Noró, don Joseph Cuxart Mariné, don Joaquim Pella Forgas, donya Gertrudis Benach Junqué, don Joan Rosich Boladeras, don Enrich Cardona, don Francisco Tous Serra, don Joseph Cararach Mauri, donya Dolors Basté Riera, don Joseph Carsareny Picó, don Jaume Boquet Brasó, senyors hereus de donya Angela Rodés, don Miquel Castellví Segaña, don Francisco Almirall Forasté, don Lluis Angé Iramain, don Francisco Seix Faya, donya Tecla Tintoré Serra, don Francisco Beley Torres, don Tomàs Soler Ros, don Llorenç Armangol Cot, don Pau Aymerich Roses y don Salvador Andreu Grau.

A l'Ateneu Obrer del districte II (Mercaders, 38 y 40), demà, dimecres, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloch una sessió ab projeccions sobre'l tema: «Excursió circular y ràpida desde Igualada per les gemades valls de Capellades y Carme», anant a càrrech del conegut excursionista don Timoteu Colominas.

L'acte serà públich.

—Fumeu Hispania (sèries guerra Melilla)

En el concurs de Almacelles, distancia 150 kilòmetres de Barcelona, organisat per la Colombòfila de Catalunya, prova reservada pera'ls socis nous y pera'ls que en altres anys no haguessin obtingut premis d'honor, han conseguit recompenses els colomars següents:

Séries de quatre coloms designats: Pere Ribera, 1-2-3 y 5; Germàn Gorner, 4.

Séries de dos coloms designats: Germàn Gorner, 1; Pere Ribera, 2-3-6 y 7; Manuel Ballester, 4 y 5; Francisco Rosés Plet, 8; Pau Brugués, 9.

Ademés comprovaren l'arribada de séries, sense quedar classificats pera premis: Blay Osés, Ricart Duràn, Joseph Monclús, Antoni Roch y Joseph Vila.

La Direcció de la Caixa d'Estalvis avisa als que tinguin robes empenyades en el Monte-pío, Sucursal núm. 2 (Sant Pere), quals dates d'empenyo o renovament siguin anteriors al 31 de agost últim inclusiu y corresponguin als resguarts números del 89,578 al 100,000 y del 1 al 23,900 inclusius, pera que se serveixin passar a redimir o prorrogar els seus prèstams, car de lo contrari se procedirà a la venda dels mateixos en públich encant el dimars, día 20 de juny pròxim, a les nou del matí.

—Convalecents: Preneu el «Ví Pinedo».

En contestació al telegrama de felicitació per la supressió del penal de Ceuta, el president del Consell de ministres ha dirigit al Centre Comercial Hispà-Marroquí, el següent:

«Estamos resueltos á todo trance á que desaparezca el penal de Ceuta y dar toda clase de facilidades para la expansión comercial.»

— Cafè «La Estrella», Carme, 1.

En contestació al telegrama remés a S. S. el Papa en virtut d'una de les conclusions aprovades en la solemne festa commemorativa de la publicació de la Encíclica «Rerum Novarum», celebrada en el Palau de la Música Catalana el passat diumenge, s'ha rebut el següent despatx:

«Santo Padre agradece homenaje filial adhesión, envía bendición pedida Uniones Secretariado Acción Social Popular. — Cardenal, Merry del Val.»

Entre les associacions econòmiques que s'han adherit a la iniciativa del Comitè de Defensa Social a favor de la moralitat pública, figura la del Foment del Treball Nacional que en comunicació oficial s'ha dirigit ab aquest motiu a dita entitat.

— Cupons «La Española», 294, Diputació, 294.—Gran aconteixement. Importants regals extraordinaris als colleccionistes. Demanin prospectes.

Enterat Sa Santetat el Papa Pius X de la greu dolencia que pateix el senyor marquès de Pascual, president de la Junta Diocesana d'Acció Catòlica de aquesta Diòcesis, s'ha dignat enviar al malalt la Benedicció Apostòlica.

A la Secretaría de la Junta Diocesana s'han rebut, pera costejar el viatge de malalts pobres a Lourdes, les següents cantitats: De don J. C. P., 50 pessetes; de don N. N., 10.

Molt solemne va resultar la festa que'l Centre de Sant Pere Apòstol va celebrar el diumenge prop-passat, a la iglesia parroquial, ab motiu de fer sa primera comunió cent dotze noys preparats per la Secció Catequística, als quals acompanyaren a la Sagrada Taula gràn nombre de socis, omplint el temple de gom a gom; essent després tots obsequiats ab un esmorzar al local del Centre.

La funció de la tarda, ab motiu de la renovació de les promeses del Sant Baptisme, fou també molt concorreguda.

El prop-vinent diumenge se farà al Internat de les Escoles Pies, de Sarrià, el quint festival d'educació física.

A la una de la matinada s'ha declarat un incendi a la fàbrica de gomes y amianto del senyor Klein, situada a la carretera de Mataró.

Hi han acudit els bombers de diferents quarterets, posantse a maniobrar seguidament.

A la hora de tancar la present edició continuava l'incendi; per lo qual no podem donar més detalls.

DE FORA

—A la vila d'Arbós (Penadés baix) se inaugurà diumenge un magnífich edifici destinat a Hospital.

Al matí, a dos quarts de deu, reunits a la Casa Consistorial l'Ajuntament, jutge municipal, senyor rector y altres sacerdots, sortiren pera anar al domicili de la familia Gener, y junts anaren al nou edifici, ahont se procedí solemnement a la benedicció de la capella dedicada a Sant Antoni Adat, celebrantse a continuació un ofici cantat per l'orquestra de Vendrell, en el qual predicà un eloqüent sermó alusiu al acte el reverent P. don Jaume Gelabert, provincial dels PP. de Sant Vicens de Paul, cantantse a continuació un solemne «Te Deum».

Terminats aquests actes se passà a visitar les magnífiques dependencies de que consta l'esmentat edifici, els baixos dels quals estàn destinats a escoles, y lo restant a malalts y estada de les Germanes Carmelites, al cuidado y direcció de les quals s'ha confiat la esmentada casa.

Les dependencies de que consta l'esmentat Hospital s'han dotat de tal ventilació que be poden citarse com model d'edificis d'aquesta classe, constituint un veritable monument pera'l poble d'Arbós, els habitants del qual reberen una nova prova del afecte y paternal carinyo que li professa la familia Gener, deventse a la caritat que tant honra als seus quefes senyors don Pau Torres Picornell y donya Lutgarda Gener y al incansable zel del digníssim rector Rnt. don Jaume Viaplana, la construcció de tan magnífica joya, que ab entranyable carinyo conservaràn els arbosenses, essent pera ells de perpètuu recort y gratitut als expressats senyors, quals dots de carinyo y magnimitat han quedat una vegada més confirmades ab la implantació de tan important obra benèfica.

—El subsecretari d'Estat de França, director general de Correus y Telègrafs, ha dirigit al diputat per Cerbère una carta que fa relació a la correspondencia telefònica entre França y Espanya, en la qual diu:

«En les negociacions entaulades ab el Govern espanyol s'ha arribat a un acort satisfactori en lo que's refereix a les condicions generals pera la organisació d'aquest servey.

»Les relacions telefòniques entre'ls dos països seràn obertes tan prompte com les seccions espanyoles de línies internacionals estiguin construídes y ultimats els detalls d'execució del servey y aprovats pel Govern espanyol.

»Aquesta administració no pert de vista l'interés que entranya la obertura de les relacions telefòniques entre Cerbère y Port-Bou, y actualment estudia les condicions en que aqueixes relacions podràn establirse y organisarse.»

—A Argentona diumenge s'hi va beneir solemnialment la nova bandera del Sometent armat.

Hi assistiren el senyor Bisbe, el general-quefe dels sometents y el secretari, varis quefes del Sometent, don Antoni d'Argila y Matas, vocal de la Junta de Sometents y molts altres invitats, que foren rebuts pel diputat provincial don Gayetà María, l'alcalde y el rector d'Argentona, el cabo y el sub-cabo del Sometent y altres, una música, el poble en massa. S'avià una sorollosa tronada.

El poble estava animat. En molts carrer hi havía banderes. Se va fer una recepció a la sala del Consistori ab assistencia de totes les personalitats del poble.

Després se n'anaren a la plaça Balliot ahont s'hi havía alsat un artístich altar provisional y una tribuna pera les autoritats. El senyor Bisbe se revestí de pontifical y beneí solemnialment la bandera, ab les cerimonies de rúbrica y pronuncià una plàtica.

El senyor rector va dir la missa que fou oída per tot el poble congregat allí, mentres la banda militar tocava.

Sota l'envelat que hi havía a la plaça de l'iglesia el general García revistà al Sometent, y pronuncià un discurs enaltint l'institució.

Els chors «Llas d'amistat» y «Tres clavells» cantaren variades composicions. La música tocà varies dances que foren ballades pel jovent.

Al Hotel Solé s'hi donà un dinar ocupant les presidencies don Pere Grau Maristany y el general García. Brindaren l'alcalde don Eduart Forti, els senyors Maristany, general, Argila y Maury.

A la tarda y al vespre hi hagué balls a l'envelat.

A les cinch de la tarda s'inaugurà l'avinguda Leandre Jover y Peix que porta el manantial de aigua medecinal «Burriach» y uns xalets que hi hà al entorn del manantial.

—Considerem de gran interés y de gran honor pera la llengua catalana la publicació en nostra llengua del Catecisme feta pel senyor Bisbe de Tortosa.

En la primera plana diu textualment:

«Primeres nocions de la Doctrina Cristiana, segons lo text de S. S. lo Papa Pío X, aumentades en les preguntes més importants pera pregarar los xiquets de Primera Comunió».

Com a pròlech hi hà la següent advertencia:

«Al manar lo Sant Pare, Pío X, en lo Decret «Quam Singulari», que'ls xiquets combreguen desseguida que tenen algún ús de rahó, això es, a l'edat de set anys, poch més o menos, declara que per fer la Primera Comunió sols es necessari conèixer les veritats de necessitat de medi y sapiguer distingir lo «Pà Eucarístich» del pà ordinari. Tenen los xiquets, després d'haver combregat, la obligació de continuar adeprenent la Doctrina Cristiana.

Per això al imprimirse apart aquest petit compendi en benefici dels qui preparen als xiquets a la Primera Comunió, no volem dir que siga necessari saberlo tot de memoria, ni molt menos. que basta pera la formació religiosa dels xiquets y que puga substituir lo Catecisme Curt y Major, los quals s'han de ensenyar en totes les escoles y doctrines pera que los fiels tinguen un coneixement cabal de la nostra Santa Religió.»

GRACIA.—La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de la barriada de Gracia ha socorregut, durant el mes de abril, 57 malalts pobres de la parroquia de Santa M.ª de Jesús, 38 de la de Sant Joan, 25 de la de Sant Joseph, haventlos repartit 420 kilos de pà, 982 k. de carbó, 164 litres de llet, 89 bonos de carn, 34 de gallina, 200 de sopa, 62 prendes de roba, 6 envoltures pera rescent nascuts y 11 arrobes de palla.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Nova posició

Madrid, 15, 9'15 nit.

Gibraltar.—Se confirma que s'ha portat a efecte a Ceuta la operació anunciada.

De matinada han sortit tres companyíes d'enginyers, a les ordres dels capitans Codes, Bermejo y Cisneral, el comandant López y el tinent coronel Calvo, arribant a la nova posició a les 8'30 del matí.

Allí ha quedat una companyía, marxant les altres dues a Axfa, posició situada entre Jahara y Cedrico.

Aquesta nova posició té per objecte exclusiu assegurar les comunicacions, arreglant els camins, sense que signifiqui un sol pas d'avens.

Tan prompte com la tropa s'ha possessionat del indicat lloch, s'ha procedit a aixecar un campament.

L'altra companyía d'enginyers ha anat a la posició de Cudia-Cedrico.

L'avens d'aquestes tres companyíes era protegit per més tropes a les ordres del general Zubía.

Carta del Guebbas

Ceuta.—El kaid de la línia fronteriça ha rebut una carta del Guebbas, dientli que notifiqui als moros que l'establiment de la policía espanyola en el camp de Ceuta es provisional, de conformitat ab els tractats y deu ser respectat.

Dita carta serà llegida en els aduars y poblats de totes les tribus properes.

Varies noticies

Ceuta.—Avuy han entrat a la plaça pochs moros, entre ells el kaid El Lharbi y varis kabilenys de Benimesala, que han demanat al general Alfau que'ls faciliti banderes espanyoles, ab l'objecte de protegir els poblats contra'ls possibles atachs de les kàbiles del interior.

El general els ha contestat que ell respondría del ordre y la seguretat.

Desde les nou del matí està plovent.

No hi hà noticies de la reunió en el santuari angherí.

Se creu que l'actitut d'aquests moros serà espectant.

Un peató del correu de Tetuàn a Ceuta diu que ha sentit trets al passar per la montanya Negrón.

Ahir se varen vendre en aquesta plaça, pels moros, un parell de bous, 30 cabres y varis moltons.

Com això passa poques vegades, se suposa que pot el fet significar el temor que regna en el camp vehí.

Han fondejat en el port dos remolcadors, un de la Companyía Trasatlàntica y altre de la Valenciana de Navegació, destinats al transport entre la plaça y els punts de la costa.

Els conjuncionistes

Madrid, 16, 12'30 matinada.

La minoría de la Conjunció republicana-socialista s'ha reunit en la secció tercera del Congrés, ab assistencia dels senyors Azcárate, Pérez Galdós, Alvarez, Soriano, Zulueta (don Joseph), Pi y Arsuaga, Pedregal, Lamana, Mayner, Miró y Salvatella, en vista de les noticies que la prempsa ve publicant sobre les operacions militars a l'Africa, y ha acordat que en la sessió de demà el senyor Azcárate dirigeixi una pregunta al Govern, recabant d'ell una explicació categòrica del seu propòsit y reiterant la decidida oposició de la minoría a la guerra y a tot acte que'ns hi pugui conduir.

La minoría, per medi de les oportunes preguntes, cridarà cada día l'atenció del país sobre lo que es pera molts una dissimulada preparació de la guerra que'l país no vol.

Projecta, ademés, d'acort ab el Comité de la Conjunció, la celebració d'un grandiós míting a Madrid y d'altres a provincies, encaminats a exteriorisar aquella protesta.

De Ceuta

Madrid, 16, 10 matí.

Ceuta.—El general Alfau està molt disgustat per les inexactituts que algums corresponsals trasmeten, entre elles la de que varis tiradors havíen desertat enduentsen en rehins un cabo y un soldat d'enginyers.

També diu el general que no ha pensat en la ocupació de Sierra Bullones, lo qual tampoch es necessari pera'ls serveys de policía que ara se realisen.

Novament dirigeix el general una crida als periodistes pera que tinguin prudencia y l'ajudin en la tasca patriòtica que ha emprés.

A la nit tornà'l convoy que marxà de matinada a les posicions.

Ha deixat allí la càrrega de cent animals.

La marxa fou encara més penosa que les anteriors, perque plovía molt.

A causa de la pluja'ls enginyers trigaràn en acabar els camins entre les posicions.

El camí se desviarà del primitiu pera no passar per Benimesala.

Una vegada construit aquest camí no tindràn que passar nostres forces pel perillós coll de Anghera.

El camí constitueix una línia militar que creua les posicions y desemboca en el Mediterrà.

La Cudia Federico pot ésser atesa en cas necessari, desde la badía de Anghera.

El kaid de la línia fronterisa està llegint a les kàbiles una carta d'El Guebbas en la que li diu que no deu hostilisar a Espanya, perque'ls llochs de policía que ha establert son provisionals mentres arriba la ocasió d'establir els definitius que autorisen els tractats.

A la plaça hi hagué ahir més moros que de costum, ab moltes mercaderies.

Son moros que s'abstingueren d'entrar els primers dies, però com el seu únich element de vida es el comerç ab la plaça, no han tingut més remey que venir.

El correu arribat anit de Tànger fou tirotejat pel camí desde les alturas.

Se salvà fugint a galop.

El capità del barco «Luis Vivas», que ha arribat aquí, procedent de Casablanca, diu que allí's té per segur que'ls espanyols ocuparàn Tetuàn y Larache.

Quinze periodistes reunits, han obsequiat ab un banquet al comandant de Estat Major, senyor Rubio, que exerceix la censura.

Els quefes y oficials de tiradors també donaren un banquet al coronel Cifuentes pel seu ascens.

A pesar de la carta del Guebbas el baixà de Tetuàn segueix excitant a les kàbiles contra Espanya.

Els kabilenys de Ixaixa que per haver robat a un espanyol dos cavalls no veníen a la plaça, han comunicat al general Alfau la seva adhesió a Espanya y el general els ha indultat.

La policía indígena

Madrid, 16, 2 tarda.

El president del Consell de ministres no tenía avuy noves noticies de Ceuta ni de Melilla.

Ha rebut un telegrama del general Alfau en el que's desmenteix tot lo que s'ha dit sobre deserció de moros de nostres files; al contrari, son molts els que soliciten ingressar en la policía indígena y el senyor Canalejas ha escrit al general recomanantli que's donguin tota classe de facilitats als solicitants, pera que's realisin sos desitgs.

Al Parlament

El senyor Azcàrate ha anunciat avuy al president del Consell que aquesta tarda li dirigirà en el Congrés una pregunta relacionada ab la qüestió del Marroch.

El senyor Canalejas expressava el seu disgust devant la possibilitat de que'ls diputats agafin la costum de sovintejar les seves preguntes sobre aquest assumpte.

Te el quefe del Govern el propòsit de ser molt breu en la contestació que donarà al senyor Azcàrate, y lo mateix farà ab els demés interpelants.

Els penats de Ceuta

Pera aquesta tarda té anunciada el president del Consell, al Congrés, ademés de la pregunta del senyor Azcàrate, una interpelació del senyor Salvatella sobre'l penal de Figueres.

Respecte d'això deya'l senyor Canalejas:—Els penats de Ceuta se repartiràn entre Figueres, Cartagena y San Fernando, y a n'alguns que ja estàn reglamentats se'ls indultarà.

Tots els punts hont van a portarse penats, ne protesten; però'l Govern no pot atendre aqueixes protestes, car a n'algún lloch s'han d'enviar els presos que's treguin de Ceuta.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Campament atacat

París, 15, 8'56 nit.

Comuniquen de Mehedia, a data 14: Els kabilenys de Beni-Hassen y Zemour intentaren, per dues vegades, durant la nit del 13 al 14, penetrar en el campament de les columnes Brulard y Gonraud, a Lallaito.

L'enemich fou posat en dispersió després de viu tiroteig y una càrrega a la bayoneta, abandonant nombrosos cadavres.

Els francesos han tingut un tirador mort.

L'acció francesa

París, 16, 12'26 matinada.

Diu un despatx de Rabat, ab data 15: Les darreres noticies rebudes de la columna Brulard diuen que ahir va acampar a Dar-Ben-Abi. Se creu que avuy haurà arribat a Sidi-Kacem, a la vora del Ouedidam, havent atravessat tota la plana de Beni-Hassen.

De Alcàzar, ab data 14, comuniquen que l'agent consular francès M. Boisset ha sortit, de matinada, ab el tinent Jannerod y 50 genets, pera juntarse a la columna Brulard a la vora del Ouerka, confluent del Sebú, ab l'objecte d'intentar el pas de convoys destinats a Fez.

MÉS TELEGRAMES

Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Els Jochs Florals de Lleida

Lleyda, 14, 8'40 nit.

(Rebut el 15 a les deu de la nit)

Al Teatre dels «Campos Elíseos» s'han celebrat els Jochs Florals ab nombrosa y distingida concorrencia.

El discurs pronunciat pel president del Jurat don Ignasi Iglesias ha sigut hermosíssim, constituint un cant poètich y un recort de Lleyda en el temps de la joventut del orador.

Ha sigut molt aplaudit.

Ha obtingut la Flor natural don Joan Arús y Colomer, elegint reina de la festa a la senyoreta donya Josephina Macià.

Han obtingut els altres premis els reverents don Bonaventura Pelegrí y Garriga, donya Remey Molins y els senyors Roger, Forteza, Dalmases, Garrofé Carzada, Grau, Tintorer y Salvin, y accéssits el ssenyors Montanya, Puig, Cardona, Gerabert, Baget y Navarro.

Ha llegit la Memoria el secretari senyor Pleyàn y'l discurs de gracies el senyor Llorens, president del Cos d'adjunts.

Tots han sigut molt aplaudits, regnant gran entusiasme.—Corresponsal.

Els consums a Madrid

Madrid, 15, 9'15 nit.

S'han reunit al Congrés els diputats per Madrid, ab assistencia de quasi tots els regidors, pera estudiar el projecte de substitució del impost de consums.

El senyor Sabillas ha donat explicacions sobre lo ocorregut en el si de la comissió de presuposts y per què hi havía votat el dictamen.

Els reunits han aprovat la se ducta y han convingut en dona mena de facilitats al Govern p immediata aprovació del projecte.

Alguns regidors han formulat vacions encaminades a instruir putats, pera que millorin el proje algunes esmenes ab les que s'in rin al projecte determinats impos ells creuen preferibles als que's len en el projecte com recursos tutius dels consums, tals com l' sobre les clavagueres, sobre u dels serveys municipals, sobre'ls ficis de les companyíes de segur

La diada

Durant tot el día han sovintej xàfechs.

S'ha suspès la «corrida».

La pradera de Sant Isidre ha molt desanimada. Els venedors e irritadíssims, y, com en altres an Sant ha oit frases poch agradabl que no feya bon temps.

Ni el ministre de la Governac el president del Consell, han co gut aquesta tarda al despatx ofic

Un tractat

Avuy s'ha firmat un tractat de cions generals entre'l Japó y Es

Desgracia a una mi

Córdoba.—Comuniquen de Belm la nit passada a la mina de Cab Vaca ha ocorregut una explosió de Se diu que hi hà un mort y ferits.

Fins ara no's tenen més detalls

Una vaga

Santander.—S'han declarat en 3,000 obrers de les mines de He Demanen l'admissió d'un comp expulsió d'un capatàç.

S'ha consultat a la Direcció d nes, que es a Bilbao.

La vaga de Madrid

Madrid, 16, 12'30 mat

Les comissions de constructors letes han conferenciat aquesta rant hora y mitja ab el senyor C jas y ab el sub-secretari de Gove sense haver arribat a cap acort.

Els patrons s'han compromès a caràcter oficial a les seves conc en la forma que'l Govern cregui però de cap manera volen reco personalitat jurídica, pera contrac tells, als obrers.

La qüestió, donchs, continúa aquest estancament tendeix a la situació, perque cada día son obrers de distints oficis del ram d trucció que's veuen obligats a forçosament.

Els obrers rajolers, en número 2,500, van a la vaga general, santse no consentir la sortida de dels forns de teules y rajoles.

La Junta Directiva d'obrers d'acort ab les demés directives, lebraren reunions secretes a la del Poble en la passada setmana tinúen cambiant impresions y es sible averiguar si's confirmarà naça que's va exteriorisar en el d'ahir, y en cas de verificarse dia y moment ocorrerà, per m s'abriguen temors molt fundats no's fassi esperar el succés.

Firma del Rey

El ministre de Gracia y Justi sotmés a la firma del Rey una combinació judicial sobre la ju la jubilació d'un magistrat, y tam ris decrets d'indult de pena de que's publicaràn a la «Gaceta» pera solemnisar l'aniversari del del Rey.

Esmenes al projecte consums.

Les esmenes que a instancia de dors republicans de Madrid sos els diputats per la capital, sobre sums, son les següents:

Aclaració de que'l 20 per 100 contribució urbana y industrial, Ajuntaments cedeix l'Estat, no xi la subsistencia dels recursos y el 40 per 100 que respectivam torisa avuy la lley als municipis.

Expressa declaració de la sup multània del cupu del tresor dels ajuntaments que substitu primer de juliol vinent l'impost sums.

Autorisació pera establir com timbrats els rebuts d'inquilinat, nera que's pagui conjuntament lloguer el nou impost, no produ te en judici els rebuts que no aquella condició.

Que's faculti als ajuntaments tablir al seu arbitri, dins del del 15 per 100 y adhuc fixant mínim de la exacció, la escala gressió del impost d'inquilinat, l'arbitri sobre l'increment del solars, que figurava en el proje senyor Cobiàn y dels impostos serveys municipals que benefic tament interessos particulars.

Autorisació, suprimida en el de la comissió, pera comprovar titut de les declaracions que els propietaris dels inmobles.

Autorisació expressa pera co recàrrechs municipals sobre les tats exentes de tributació per

Flexibilitat del nou arbitri so lars, de manera que pugui aplic se distinció de tipu entre l'un y mil y el 2 per 100. Sobre'l casch xe y extrarradi, segons valor y co pera la edificació, tenint en com més, que'l projecte fa incompatib impost ab els actuals recàrrech cipals sobre la contribució terr

Ademés els republicans dema supressió del contingent carcela s'incorpori al projecte el restablim principi contingut en el projecte nyor Cobiàn, sobre'l regisme de les grans companyíes urban electricitat, gas, tranvíes, etc., en participació en els beneficis autorisació pera noves imposic

Els remaders

L'Associació general de rema dirigit a les Corts un missatge plica de que's modifiqui el pro lley sobre supressió del impost sums, en forma que no subs gravamen sobre les carns.

L'agitació obrera

Als círcols polítichs s'ha atrib table importancia al Consell de tres celebrat a mitg día.

S'ha dit que'l Govern havía degudament la situació creada vaga dels paletes, les múltiples que han esclatat aquests dies tes provincies, y l'amenaça, rep formulada, de que s'anirà a general; y s'afegía que'l Gov conèixer l'origen d'aquest mov que té la ferma resolució de ab tota energía a tots els conflic plantegin.

El governador de Ma

A la tarda han conferencia y detingudament el ministre de vernació, el quefe superior de y el governador civil.

En aquestes conferencies s'ha de la dimissió que ha pensat el senyor Fernàndez Latorre.

S'ha comentat molt l'ausencia en l'acte de la inauguració d'Arquitectura del Retir, al assistit totes les autoritats.

Entre'ls varis noms que so substituir al senyor Latorre, el de don Fèlix Suàrez Incl

El Govern y en We

Tením entès que han causat m te en el Govern les declaracions periòdich francès atribueix al Weyler.

Segons sembla, el Govern s'i

creure que son apòcrifes, però de totes maneres s'ha cregut en el cas de dirigir algunes preguntes al capità general de Catalunya.

El Banch de Mahò

Palma de Mallorca. — Comuniquen de Mahó la següent notícia:

El Banch de Mahó, segons s'assegura, ha fet suspensió de pagos y regna gran pànich donchs son incalculables les pèrdues que això suposa, car hi havía en ell dipositats grans capitals y queden en la miseria centenars de families.

Es veu pública que ha desaparescut la cartera de valors.

Multitut de gent acudeix a les finestretes del Banch pera retirar els seus dipòsits y cambiar els bitllets.

Mantenen l'ordre parelles d'ordre públich.

La casa de Gomalons y Companyía ha suspés el pago de les seves obligacions.

El Crèdit Mercantil y'l Banch de Comerç cambien els seus bitllets.

Se diu que «El Fomento Industrial y Agrícola» de Ciutadella, està en fallida.

La falta de numerari y el procedir del gerent del Banch de Mahó fan témer que s'alteri l'ordre públich.

També's diu que «La Anglo-Española» tindrà que tancar demà.

Teatral

Madrid, 16, 1'45 matinada.

Al Teatre de la Princesa s'ha celebrat aquesta nit el benefici de María Guerrero.

El teatre estava brillantíssim. Hi han assistit els Reys.

S'ha estrenat «La alcaidesa de Pastrana», den Marquina.

L'autor ha tingut de sortir varies vegades a la escena.

Pera'ls camins vehinals

Madrid, 16, 2 tarda.

El Rey ha firmat el següent Decret d'Hisenda:

Autorisant la presentació a les Corts d'un projecte pera emetre 50 milions en obligacions del Tresor o deute consolidat ab destí a la construcció de camins vehinals.

Notes de les vagues

Les noticies que'l senyor Canalejas té avuy de la marxa de les distintes vagues que hi hà plantejades a Espanya, son les següents:

A Santander se va camí de solució.

A Bilbao la situació es estacionaria.

A Jerez hi ha hagut un principi de vaga, però s'ha aplaçat son plantejament per uns dies.

El governador de Càdiz se trasladarà a Jerez, pera veure si evita que arribi a realisarse'l paro.

El senyor Canalejas ha telegrafiat al governador pera que l'informi detingudament.

De la vaga de Màlaga no'n sab res.

Respecte a la vaga de Madrid ha dit el senyor Canalejas que avuy intentarà altra solució.

El debat de consums

Al Congrés, després de la interpelació del senyor Salvatella y de la pregunta del senyor Azcárate, s'entrarà en la discusió de consums.

—Els conservadors—deya'l senyor Canalejas—m'han anunciat que's limitaràn a un enèrgich discurs del senyor Gonzalez Besada, y els republicans suposo que no faràn obstrucció y les protestes que formulin seràn acceptables y tendràn a facilitar l'aprovació del projecte.

Per aquesta rahó suposo que'l debat serà breu en el Congrés.

Hont potser no ho obtindrem serà en el Senat.

Ha afegit el president que'l projecte estava ja aprovat per unanimitat pel Consell de ministres y en el darrer Consell lo que va fer fou un nou examen pera prevenir les contingencies parlamentaries a que dongui lloch la discussió del dictamen.

El Govern ha de veure ab simpatía tot lo que tendeixi a facilitar la supresió dels consums a Espanya tota en el menor número possible d'anys, y a que una vegada aprovat el projecte, comenci a regir tot seguit.

De Canarias

El senyor Canalejas ha rebut telegrames de varis punts de Canarias pregantli que indiqui a la comissió parlamentaria que entén en el projecte de lley de aquell arxipèlach la conveniencia de que allargui'l plaç pera la informació.

Les declaracions den Weyler

Parlant de les declaracions del general Weyler ha dit el quefe del Govern que les suposa totes apòcrifes, perque té en més alta opinió la sinceritat del general, a qui suposa un perfecte senador ministerial.

—Després de lo que m'ha dit a mi el general—ha afegit el senyor Canalejas—no puch dubtar de la seva lleialtat.

Les sessions del Congrés

Avuy han conferenciat ab el senyor Canalejas el ministre de Foment y el comte de Romanones.

Ab aquest últim ha tractat el president del Consell sobre la conveniencia d'habilitar el dia de demà pera celebrar sessió en el Congrés, a pesar de fer els anys el Rey.

El servey obligatori

El senyor Canalejas ha escrit als senyors Ruiz Jimenez y Martitegui pera que activin el treball de la comissió mixta ab l'objecte de que donin dictamen lo més aviat possible sobre'l projecte de lley del servey militar obligatori aprovat en el Congrés.

Petició d'indult

«El País» fa una crida als artistes espanyols pera que gestionin l'indult del dibuixant català senyor Sacristà.

De Tenerife

Tenerife.—Continúen les detencions.

Anit va ingressar a la presó'l comerciant senyor Zamorano per haver comentat la ruptura de la làpida del carrer d'Alfons XIII.

Aquestes mides de repressió son objecte de gran censura.

A Fimar s'ha celebrat una manifestació concorreguadíssima.

Els manifestants expressaren la seva protesta contra algunes personalitats polítiques y aclamaren la bandera espanyola.

Dinàmica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir les ruixades varen ser generals en tot Espanya y migdía de França fins a Còrcega y Cerdenya.

Avuy el cel es plujós en tota la vessant occeànica y cobert en la mediterrania. Les ruixades comarcals de Catalunya son abundoses, havent caygut una pedregada en el terme de Sant Andreu.

Demà el temps encara serà tormentós en tota la península ibèrica per l'acció de diverses trajectories que creuaràn el bloc peninsular, ab ruixades, que seràn abundoses en la vessant occeànica y molt menys intenses en la mediterrania.

D. PUIG

COMUNICATS

Han sigut declarats a la «Zurich» Companyía General de Segurs contra'ls Accidents y la Responsabilitat Civil, domiciliada a Zurich (Suiça), oficines a n'aquesta, Princesa, 61, principal, durant el passat mes d'abril, 9,942 casos d'accidents.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 16 de maig.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes......	84'01	84'	84' d
Ac. F.-C. N. Esp.ª fi de mes.	94'05	'	94'05 d
» Alacant fi mes...	97'75	97'70	97'75 p

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	7'65	per 100
Isabel	10'65	»
Uncesy mitjes unces	7'65	»
Quartsd'unça	7'15	»
Octausy 1-16 d'unça	5'65	»
Franchs	7'90	»
Lliures	27'12	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madridy places banc. 8 d.v. o'50 % dany.

Londres 90 dies	26'83 d.
» xech	27'37 p.
Parisxech	8'15 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4% Interior fi mes	84'05	83 985	84'	84'025
» ctat. s. A	85'60	85'55	'	'
» » B.	85'20	85'25	'	'
C	84'90	'	'	'
» » » D	84'25	84'30	'	'
4 % Int. ctat. s. G y H.	85'60	'	'	'
Amble. 5 % ctat. s. A.	101'	'	'	'
» » » » B	101'	101'05	'	'
» » C	101'	'	'	'
Emp. Ml. maig 1903-4-5 B y C (4 ½ %)	95'	'	'	'
Emp. Ml. 1906, series A. (4 ½ %)	94'75	94'85	94'65	94'85
Emp. Ml. 1907, serie D (4 ½ %)	'	'	94'65	94'85
Emp Ml. Bonos Ref. 1908 (4 ½ %)	93'	'	92'85	93'15
Emp. Ml. maig 1899 4 ½ (%)	'	'	95'50	96'
Emp. Ml. abril 1907 4 1/2 per 100	'	'	94'25	94'75
Emp. Diput. Provl. (4 ½ %)	'	'	101'50	102'
F. deMelilla y Xafarines. (6 %)		'	106'	107'

Obligacions comptat

Cambi anterior.		Queda Diner	Queda Paper
85'	F.-C. N., prio. Barna. (3 %)	84'75	85'25
97'25	» » Villalba a Seg. (4 %)	97'35	97'85
96'75	» especials Almansa, Valencia y Tarragona	96'75	97'65
96'75	» » Osca, Fr.ª y altres linies (4 %) 1 a 150.000	96 25	96 50
81 50	» unides S. Joan Abadesses	81' 75	82'
60'50	» T. B. França (2 ¼ %)	60'50	60'75
105'	» M. Z. A., Arisa, s. A (5 %)	104'75	105'
101 85	» » Serie B (4 ½ % 1 a 150.000	101'85	102'15
96'75	» Serie C (4 %) 1 a 150.000	96'75	97'
67'50	» » » Reus R. (2 ½ %)	67'50	67'75
63'50	» A. V.ª T. no adher. (3 %)	63'50	64'
79'75	» » » adherides (3 %)	79'75	80'
42'75	» M. Z. C. y Vigo 1880-82	42'75	43'
78'	» Id. id. prio. s. G y H (3 %) n. 1 a 24.903	78	78'50
104'50	M. a C. P., 1.ª y 2.ª s. (5 %)	104'50	105'
96'	» M. a C. P., 3.ª serie (4 %)	96'	96'50
'	» Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %)	'	'
106	» » 2.ª » (6 %)	106'	107'
95'50	» Olot a Girona (4 %)	94'50	95'
96'	C.ª Gral. de Tramvies (4 %)	96'	96'50
96'	C.ª Tranv. S. Andreu. (4 %)	96'	96'50
105'25	C.ª Barna. d'Elc. (5 %)	105'	105'50
96'50	C.ª Barna. d'Elc. (4 %)	96'50	97'
94'50	C.ª Trasatlàntica (4 %)	94 50	95'
85'25	Canal d'Urgell	84'	84'50
73'	Sint. G. d'Aigues B.ª (3 %)	73'	73'50
93.50	» » » » (4 %)	93'50	94'
100'50	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)	100'50	101'
105'25	Port de Barcelona emp. 1900 (4 ½ %) n. 1 al 16.600	105'	105'25
103'25	Port de Tarragona.—Serie A.	103'25	103'75
98'50	F. d'Obres y Construccions, no hip. (4 ½ per cent)	98 50	99'
98'	C.ª Coxes y Auto (5 %)	98'	98'50
98'	«Siemens Schuckert», Industria Elèctrica	98'	98'50
102'25	Sint. Valenciana d'Electric.	102'25	102'75
82'50	Navegació y Industria	82'50	83'

Accions fi mes

94'	F. C. Nort d'Espanya	94'05	94'10
97'70	» Madrid a Saraç. y Alacant	97'75	97'80
42'75	C.ª Royal Canal. Ebre	42'75	43'25

Accions comptat

100'	Penins. Telefons, ord. s. 001 a 58.000	100'	100'50
143	«La Energía». Llum y calefacció de Sabadell	143	144'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'41

4 per 100 interior comptat	84'
4 per 100 » fi de mes	85'95
Amortisable 5 per 100	100'95
Banch d'Espanya	452'
Arrendataria de Tabachs	332'
Societat General Sucrera—Obligacions	79'50
» » Acc. preferides	44'75
Franchs	108'
Lliures	27'33
Banch Espanyol Riu Plata	489'

Darrera hora

Telegrama de les 4'24

4 per 100 Interior fi de mes	83'98

Borsa de Paris

Telegrama de les 3'10

4 per 100 Exterior	96'95
Accions Nort d'Espanya	413'50
Alacant	428'50
Ferro-carrils Andalusos	259'
Banch Espanyol Rio de la Plata	451'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	84'01	84'02	84'02 d
Ac. F.-C. N. Esp.ª fi mes	94'05	'	94'05 p
» Alacant fi de mes.	97 75	'	97'75 d

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accionsferro-carril Atchison	114'25
» » Baltimore	107'50
» » Chesapeake	83'12
» » Union Pacific	183'61
» » Misouri Kansas	78'06
» Trust del Acer	82'50

Borsa de Londres

Londres 16

Consolidat anglès 2 1/2 %	81'62
Uruguay 3 1/2 %	77'
Renda japonesa 4	92'
» russa 5 %	104'25
Venezuela 3 %	59'75
Colombia 3 %	49'

Les sessions d'avuy

Tanca el Borsí aquest matí: Interior 84 d., Norts 94'05 p., y Alacants 97'75 paper.

De la darrera tanca d'ahir millora l'Interior 0'02 y els carrils no varien.

= Aquesta tarda, abans d'obrir, m entero que s'han fet al Banch Plates a 488 y Interior 83'95, 97, 84, 84'02, 05 y 02. De Borsa, després, se'ns envía Plates 489 y Interior 84, 83'97, 95, 92, 95 y 97 ab comptat 95.

Obre l'Interior aquí a 84'05, cau fins a 83'93 y reacciona y tanca a 84 enters, diner.

Paris envía: Exterior 96'75 y 96'95, Norts 413, 412 y 414. Alacants 429, 428 y 429. Andalusos 257. Plates 451.

S'obre aquí de Norts a 93'95, se fà l'enter 94, se dau a 93'90 y se reacciona y tanca a 94'05 diner.

D'Alacants s'obre a 97'70 y se tanca ab operacions a 97'80.

Se cotisen de tanca Catalanes a 9'50. Municipis, comptat, 94'87.

Reforma: 93.

De les demés obligacions s'opera: Sant Joan 81'75 a 82, Arizas 104'75, Alacants B 102, Alacants C 97, Almanses adherides, quantitats petites, 79'87, Tabachs Filipines 100'87, Preferents Asland 97, Port circulació 1910 106'75 y Industria Elèctrica Siemens Schuckert 98'25.

Accions, comptat, per cent valor: Colonial 155'50, Vitalicia d'Espanya 20, Ebre 42 y Catalana del Gas 172'50.

Franchs 8'15. Lliures 27'37.

= A les cinch tanca el Borsí: Interior 84'02 d., Norts 94'05 p. y Alacants 97'75 diner.

De la tanca del dematí a n'aquesta's millora 0'02 d'Interior y no's varía de Norts ni d'Alacants.

Confixem de Madrid Franchs 8, Lliures 27'32, Plates 489, Tabacalera 332 y DARRER de Renda 84.

Paris tanca: Exterior 93'90, Norts 414 Alacants 429 y Andalusos 259. Es 0'07 més d'Exterior, 2 franchs més d'Andalusos y igual que ahir de Norts y Alacants.

La paritat ab franchs a 8'05 demostra que estem 0'10 sota cambis de Norts, 0'18 sobre d'Alacants y que'ls Andalusos surten a 55'96.

De lo restant de Paris no ha arribat tanca encara.

Ve de Madrid encara un cambi DARRER de Renda a 84'05. Aquí, després de tanca fem 84'07.

Rebley.

Teatres

CATALA

ROMEA. — Dijous vinent, en ocasió del benefici de l'aplaudida actriu Montserrat Faura, s'estrenarà en aquest teatre el quadre «Els Idols», original de la notable escriptora Carme Karr. D'acort ab la tendencia de les obres de la citada directora de «Feminal», tenim noticies de que l'obra anunciada té una marcada intenció feminista.

LÍRICH

Demà, a la nit, se farà en el teatre Nou el benefici del primer actor y director don Joseph Santpere.

Se posaràn en escena les obres que han obtingut més èxit en la present temporada.

Es d'esperar, donades les simpaties que ha sapigut conquistarse'l popular artista, que la funció de benefici se veurà molt concorreguda.

Govern civil

De Terrassa

L'alcalde de Terrassa ha enviat el següent telegrama al governador:

«S'ha renovat el treball a totes les fàbriques, a l'hora de costum, deixant d'acudirhi les nuadores y els teixidors que vagaven el dissapte.

L'agencia de transports Cardús, treballa ab tres esquirols.

No hi hà novetat».

Condescendencies

Una comissió del «Círculo Artístico», presidida pel senyor Fuster, ha visitat al governador pera demanarli—segons ens ha dit el senyor Portela—que tingués ab dita entitat algunes condescendencies, que, segons sembla, el governador no està disposat a tenir.

Sense noticies

Avuy no hi havía al Govern civil noticies de cap mena referents a les vagues de Terrassa y Igualada, suposant el governador que tot seguía en el mateix estat.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Política

El Kaiser a Londres

Paris, 15, 8'10 nit.

Londres. — Han arribat els sobirans alemanys, essent rebuts pels Reys d'Anglaterra.

L'emperador, l'emperatriu y la princesa Victoria d'Alemanya posen al Palau de Buckingham.

Perú y Bolivia

Paris, 15, 9'30 nit.

Lima. — El «Diario del Comercio» assegura, ab referencia a noticies de origen autorisat, que la frontera del sud està amenaçada pels preparatius bèlicosos de Bolivia.

Les eleccions a Portugal

Lisboa, 16, 10'40 matí.

En algunes circumscripcions s'han presentat varies llistes de candidats republicans.

Això fa que aumenti l'animació electoral.

El plaç pera la presentació oficial de candidatures pera la elecció dels 200 diputats de la metròpoli acaba el día 18.

Probablement no's presentarà cap candidatura monàrquica.

El "Parliament-Bill"

Paris, 16, 11'35 matí.

Londres.—La Cambra dels Comuns ha aprovat el «Parliament-Bill», per 362 vots contra 241.

Se pot donar quasi per franquejada la darrera etapa que ha de passar el projecte.

Espanya y Italia

Paris, 16, 12'50 tarda.

Roma.—Ha arribat la missió especial espanyola encarregada d'entregar al Rey d'Italia l'uniforme de coronel honorari del regiment de Saboya.

Ha sigut rebuda per un representant del Govern italià y l'embaixador espanyol.

Varia

Lock-out

Paris, 16, 11'45 matí.

Copenhague.—Ab motiu de la ruptura de les negociacions entre'ls patrons y obrers llauners, el Sindicat de patrons ha proclamat el «lock-out», que començaràn demà, afectant a 40,000 obrers.

Dirigible destruit

Paris, 16, 1'21 tarda.

Berlín.—El «Lockal-Anzeiger» diu que el dirigible «Zeppelin-Deutschland», llensat per un temporal fòra del hangar de Dusseldorf, ha quedat destruit abans de arribarhi els socors.

Paris, 16, 2'55 tarda.

Berlín.—L'armadura del «Zeppelin» ha quedat totalment destruida.

Les màquines intactes.

No hi ha hagut cap víctima.

Tribunals

Exàmens pera secretaris

Continuaren els examens pera secretaris del Jutjat municipal en aquesta Audiencia territorial, havent obtingut títol oficial don Joan Gimeno Martín, natural de Jorcas, provincia de Terol; don Pere Sangés Segalés, natural de Sant Cugat del Vallés, provincia de Barcelona; don Antoni Caballero Martín, natural de Villaespesa, provincia de Terol, «sobresalientes»; don Pere Pons Capdevila, natural de Prats y Samptor, provincia de Lleyda; don Eduart Mendosa Hermigo, natural de Algeciras, provincia de Càdiz, y don Joseph Sánchez González, natural de Genalguacil, provincia de Màlaga; dexeples tots de l'Academia que en aquesta ciutat dirigeix don Baldomer Jardí.

La causa del Ars

Aquest matí ha acabat, en la secció segona de l'Audiencia la causa que se seguía contra Ramón Ars, qui va causar una ferida d'arma blanca al enginyer de la Maquinista senyor Tous.

Fan informat el fiscal y la defensa. El Jurat ha dictat veredicte d'inculpabilitat.

El Fiscal ha dit que en el veredicte del Jurat hi trobava error manifest, y en consequencia ha demanat la revisió de la causa.

El Tribunal de dret hi hà accedit.

Musicals

Demà, dimecres donarà el seu segón concert en el Palau de la Música Catalana l'Orquestra Sinfònica de Madrid que dirigeix el mestre Fernandez Arbós.

Heusaquí l'interessantíssim programa que executaràn els músichs madrilenys: «Redemption», César Franck.—«La Reina Mab»,scherzo, Berlioz.—«Nàpols», Charpentier.—«Segona sinfonía», Brahms.—«Faust», obertura, Wagner.—«Choral variat de la cantata 140», Bach.—«Preludi, de la cantata 29», Bach.—«Leonora», obertura, Beethoven.

TEMPESTA A HORTA

Cau un llamp a cân Tarrida. Set ferits.

A primera hora de la tarda, quan aquí queya una pluja lleugera, a Horta hi havía una desfeta d'aigua que en pochs moments ha causat perjudicis incalculables als camps y vinyes del voltant, rebent també algunes de la part de Sant Andreu.

Durant la tamborinada ha caigut en llamp a cân Tarrida, casa de camp de aquella barriada.

Hi havía allí uns paletes y manobres que s'havien refugiat a la portalada per mor de la pluja. Al caure l'exhalació han quedat assombrats y com morts.

Advetida la desgracia hi han corregut els municipals y han anat a buscar al doctor Puig y Grau pera que aussiliés als lesionats, que son:

Miquel Viladesau Domingo, de 20 anys solter, habitant Encarnació, 25, Gracia.

Lluch Cerrada Ros, de 50 anys, casat, guardià de les obres.

Blay Montagut, de 24 anys, solter, Major del Clot, 27, tercer.

Climent Lopez Alós, 28 anys, solter, Trilla, 4 bis, baixos, Gracia.

Manuel Escrit Roca, 17 anys, barraques del Cementiri Vell.

Manuel Morros, 13 anys, Crueta, 34, baixos.

Joseph Solà Huguet, 25 anys, solter, Palma, 45, baixos, Gracia.

Tots presentaven asfixia y contusions. Gracies als enèrgichs aussilis del metge estàn fora de perill.

Fa uns quatre o cinch anys, va caure també un llamp a la mateixa casa.

Se creu que la tempesta s'ha extés per la part del Vallés.

LA NENA

Paquita Oliver y Gras

ha pujat al Cel als 30 mesos d'edat

Els seus afligits pares don Antoni y donya Constancia, germans Antoni, Saturni, Mercè y Joseph, avis, oncles, ties, cosins, cosines, demés parents (presents y ausents) y la rahó social J. Codina y C.ª, al participar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que se serveixin assistir demà, dimecres, a les nou del matí, a la casa mortuoria, Corts, 541, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial y d'allí al Cementiri Nou.

No s'invita particularment.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.on TIRATGE

Sessió de la Diputació

A tres quarts de cinch de la tarda comença la segona sessió del primer període del corrent exercici, baix la presidencia de Don Enrich Prat de la Riba.

Al públich hi hà escasa concorrencia.

El diputat-secretari senyor Marià Bageix l'acta de la sessió passada que es aprovada.

A proposta del senyor Prat de la Riba el senyor Forcada entra a formar part de la comissió de Governació y a figurar en el quart torn de la comissió provincial.

El senyor Forcada saluda a la Diputació y diu que la justicia ab que obra sempre aquesta casa ha fet que ell se pugui trobar avuy en la mateixa.

El senyor Prat de la Riba correspòn ab breus paraules a la salutació del senyor Forcada.

Se suspèn la sessió pera nomenar una comissió que s'encarregui de la reforma del reglament y pera elegir, ademés, a dos senyors pera que entrin a formar part de la Junta de Belles Arts en representació de la Diputació.

Pera la comissió de reforma del reglament queden elegits els senyors Roig, Sansalvador, Sostres, Bartrina, Valentí, Duràn y Ventosa y Argemí.

El senyor Valentí parla de la elecció dels vocals tècnichs y atribueix a falta de consideració a la comissió corresponent la forma ab que s'ha portat a cap aquesta elecció.

El senyor Duràn y Ventosa dona explicacions sobre aquest punt, explicacions que convencen a tothom, escepció feta dels radicals, que volen presentar una proposició incidental y que demanen la paraula previa.

El senyor Verdaguer y Callís diu que s'ha sospés la sessió pera fer la votació y que lo que s'està fent de parlar sobre aquest punt no procedeix.

El senyor Guerra del Río demana la paraula per una qüestió d'ordre y diu que no pot consentir la minoría radical la forma ab que's porta aquest assumpte.

La minoría radical se retira y se passa a votació.

Queden elegits els senyors Puig y Cadafalch y Emili Cabot vocals tècnichs pera entrar a formar part de la Junta de Belles Arts en representació de la Diputació.

Els radicals tornen al saló.

El senyor Parés llegeix varies comunicacions que composen el despatx ordinari.

Entre elles n'hi hà una de la comissió executiva del monument als hèroes del Bruch, convidant a la colocació de la primera pedra. S'acorda que hi assisteixin els diputats pel districte.

També's llegeix una comunicació del diputat don Joaquim Forcada participant haver renunciat els càrrechs de regidor y tinent d'alcalde del Ajuntament d'aquesta ciutat.

Y per fi's llegeix una carta de la Atracció de Forasters donant gracies per la subvenció de 1,000 pessetes que la Diputació va acordar concedirli.

La Diputació's dona per enterada.

Proposicions

Se llegeix la proposició presentada pels senyors Folguera, Duràn, Antoni Sansalvador, Antoni Suñol, Verdaguer y Callís, que ja coneixen els nostres llegidors.

El senyor Folguera l'apoya ab breus paraules y es presa en consideració.

Totseguit se llegeix la proposició que presenten don Lluís Duràn y Ventosa y altres senyors diputats, la qual donem a continuació:

«Els diputats que suscriuen, discrepant potser en l'apreciació del grau d'autonomía que deuría reconèixers a un organisme representatiu de tota la terra catalana y de la extensió de les funcions que deuría exercir, convenen, no obstant, en l'altíssima necessitat de que la personalitat de Catalunya sigui, com més aviat millor, representada per un organisme superior als actuals provincials, ab facultats y medis pera atendre als interessos d'ordre general de la nostra terra.

Al sentirho així, entenent respondre a la expressió tantes vegades eloqüentment expressada de la voluntat quasi unànim del nostre poble, creuen els infrascrits que'l medi més pràctich de respondre a aquest viu sentiment patriòtich, té de consistir en la preparació d'una solució concreta d'aquest ideal, en lo que pugui ser immediatament realisable; solució que, sense perjudici dels altres medis a que en altres ordres, que a nosaltres aquí no'ns pertoquen, se pugui recòrrer, podría consistir en un acort previ de les Diputacions provincials actuals sobre les bases d'un projecte de lley, creant aquest organisme regional, que's presentarà a l'aprovació del Govern y del Parlament, ab el prestigi de l'adhesió espontanía de les Diputacions catalanes.

La instauració de semblant organisme, s'imposa; d'altra banda, se fà cada día més necessaria, perque es la condició primera pera que pugui irradiar a totes les comarques catalanes la vitalitat concentrada en una part de Catalunya. Avuy, aquesta vitalitat acumulada, per l'esforç de tot Catalunya, en la seva capital, la nostra Barcelona, no pot refluir a les comarques humils de les altres provincies, perque's topa ab les fronteres artificioses de l'actual divisió administrativa. Un organisme supra-provincial li obriría el camí de poder fecondar d'un cap a l'altre la nostra terra.

N'hi hà prou ab considerar quant convé en els moments actuals acostar les unes a les altres totes les comarques de Catalunya, pera compendre la transformació que s'efectuaría si una representació seva pogués construir la somniada xarxa de ferrocarrils secundaris; els estanys y canals demanats al Estat; les carreteres, tants anys hà esperades per extenses comarques allunyades de la circulació econòmica moderna. Les grans reserves mineres y forestals, avuy inexplotades, farien riques a tals comarques; el major preu dels productes de la terra de valls y planes isolades avuy, faría altament remunerador el treball del pagès; la industria, concentrada ara en certes poblacions, s'extendría a tot Catalunya. La facilitat y la baratura del transport es avuy medi segur d'aument de la pública riquesa; però depèn d'una direcció intelligent de les obres públiques a realisar, que so's pot obtenirse per medi d'una eficas cooperació de tots els catalans en un organisme viu que a tots els represent[i].

Per això els diputats que suscriuen proposen a la Excma. Diputació se serveixi acordar: Primer, que'l senyor president se dirigeixi, en nom de la Diputació, a les Diputacions provincials de Tarragona, Lleida y Girona, significantleshi el desitg d'estudiar en comú les bases d'un projecte de constitució y funcionament d'un organisme representatiu de les quatre provincies catalanes, que, sense perjudici de la continuació dels actuals organismes provincials, pugui encarregarse de les obres públiques y dels serveys de cultura y beneficencia que a tot Catalunya interessen y demés que's pugui considerar convenients; segón, que en el cas de rebre una contestació favorable de les esmentades corporacions o de la majoría d'elles, procedeixi, d'acort ab les representacions que designin, a la redacció del esmentat projecte, y un cop aprovat per les Diputacions interessades, a la presentació del mateix al Poder llegislatiu per conducte del Govern; y tercer, que pera totes aquestes gestions pugui el president acompanyarse dels senyors diputats provincials quin concurs cregui convenient.

Barcelona 16 de maig de 1911.

Duràn y Ventosa, Bartrina, Verdaguer y altres.»

La comissió de cân Prosa

A la sessió municipal del dijous, la comissió de cân Prosa proposarà unes mides semi-trascendentals pera resoldre l'abolició dels Consums.

Un cop aprovades per l'Ajuntament—si es que les aprova,—seràn sotmeses al senyor Rodrigáñez ministre d'Hisenda.

Però per altra part llegim a «El Universo» de Madrid, que'l senyor Rodrigáñez se nega a accedir a rès de lo que se li ha proposat en nom del Ajuntament de Barcelona.

¿En què quedem?

La desgracia acaba de visitar de nou l'honorable casa Sanllehy. El fill primogènit del inoblidable barceloní passa per l'immensa pena d'haver vist morir a la seva jova esposa, donya Clotilde de Sarriera, comtesa de Solterra.

Tot just esfullades les flors de la corona nupcial, han de ser substituides per les fúnebres semprevives.

A les distingides families tan cruelment provades, y en especial al afligit viudo don Claudi Sanllehy, els fem avinent la part que prenem en son dol, y els desitgem la cristiana fortalesa necessaria pera acatar les disposicions del Omnipotent.

Congrés

Madrid, 16, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'40, baix la presidencia del comte de Romanones.

La Cambra més concorreguda que en tardes anteriors.

Al banch blau, els senyors Canalejas, Ruiz Valarino, Rodrigañez, Pidal y Luque.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Prechs y preguntes.—El ministre de MARINA saluda a la Cambra, per ser la primera vegada que's dirigeix a n'ella, y contesta a preguntes que li va dirigir en tardes anteriors el senyor Pí y Arsuaga.

(La veu apagada del orador impideix sentirlo).

El senyor GINER DE LOS RIOS denuncia la incapacitat legal del tinent fiscal de l'Audiencia de Màlaga pera exercir el càrrech en aquella provincia, per tenir plets civils pendents de resolució y assumptes criminals en els que's troben complicades persones de la seva familia.

La Mesa ofereix trasmetre aquestes observacions al ministre de Gracia y Justicia.

El senyor SALVATELLA demana que's dictin disposicions pera donar eficacia a la lley de presuposts en lo que's refereix a expedients de moratories dels ajuntaments.

El ministre d'HISENDA li contesta satisfactoriament.

El senyor NOUGUES demana al ministre de Marina que activi la resolució dels corresponents expedients pera pago de les indemnisacions als damnificats pels últims temporals a les costes de Tarragona.

També demana que's condoni la contribució als agricultors perjudicats per la filoxera a la mateixa provincia.

En prò d'aquesta petició invoca algunes disposicions vigents que donen aquest dret als damnificats.

Madrid, 16, 5'15 tarda.

El senyor NOUGUES s'ocupa de la pròxima reunió de productors de canya, a Granada, pera tractar de les qüestions relacionades ab el problema sucrer.

Els senyors MOROTE (don Joseph) y ROMERO TIVANTOS fan algunes observacions respecte d'aquest punt y creuen que lo més llògich es esperar, abans de fer res a les Corts, a que's celebri el Congrés sucrer a Granada, pera veure lo que en ell acorden els agricultors, tant canyers com remolatxers.

El senyor Canalejas repeteix lo que ha manifestat en altres ocasions y els seus oferiments als canyers de derogar la lley Osma.

Diu que'l problema'l plantejarà aviat el Govern al Parlament, afegint que potser avuy mateix se posarà a discusió la proposició de lley del senyor Romero, sobre establiment de noves fàbriques de sucre.

El PRESIDENT corrobora aquestes darreres paraules del senyor Canalejas.

El ministre d'HISENDA contesta als altres extrems del prech del senyor Nougués, exposant els seus bons desitjos de complàurel, però fent algunes salvetats, que li impideixen arribar fins ahont sería'l seu desitg.

El ministre de MARINA també ofereix atendre'l prech del senyor Nougués.

El senyor SORIANO s'ocupa de la condemna d'un consell de guerra contra'l comptador de l'Armada, senyor Cabanilles, y pregunta la opinió del Govern sobre'l particular.

Després s'ocupa del assumpte del sargent La Morena, de Badajoz, extranyantse de que segueixin en sos llochs el general Ampudia y el governador militar de la plaça, que son els culpables y que ja estaven dimitits per l'anterior ministre de la Guerra.

Afirma que lo que passa en el regiment d'Isabel II es gravíssim, essent una veritable situació d'indisciplina la que existeix entre la oficialitat y els soldats.

El ministre de la GUERRA.—Això es inexacte.

El senyor SORIANO.—Ja sabía que'm diría això S. S.

El ministre de la GUERRA.—Y ho provaré.

El senyor SORIANO.—Del fons de material de dit regiment se va fer un regal, d'una carrossa, a dues tiples molt conegudes. (Rumors).

El PRESIDENT, tocant la campaneta.—Crida l'atenció de S. S. sobre la gravetat de les seves paraules.

El senyor SORIANO.—No hi hà gravetat en formular una denuncia.

Se va fer el regal; la oficialitat va protestar y el coronel va anar destinant un a un a dits oficials a distintes guarnicions.

Demana, d'acort ab lo que desitgen els oficials de dit regiment, que s'obri una sumaria y se depurin els fets.

El ministre de la GUERRA nega que hi hagi en dit regiment la menor indisciplina, perque, si així fos, ja estaría rellevat aquell capità general.

El senyor SORIANO. El capità general està greument malalt.

El ministre de la GUERRA. — Però sempre existeix la entitat capità general.

Explica detalladament lo ocorregut, treyent importancia als fets.

Senat

Madrid, 16, 4'15 tarda.

El senyor Portuondo declara oberta la sessió a les 3'30.

En el banch blau, el ministre d'Estat.

Les tribunes, bastant animades, predominant els «isidros».

S'aprova l'acta.

Prechs y preguntes.—Varis senadors formulen prechs d'escàs interès.

El marquès de IBARRA protesta de que no s'hagin enviat a la Cambra uns documents que va demanar en el mes de desembre sobre nomenament de un metge civil pera formar part de la comissió mixta de la Diputació.

Els senyors García Prieto y Alonso Castrillo li contesten.

Rectifiquen tots tres varies vegades.

Borsí

Madrid, 16, 6'15 tarda.—Al «corro» se cotisa: Interior fi de mes, 83'97.

Més de lo del Marroch

Lo que diu El Guebbas

Paris, 16, 11'20 matí.

El «Paris-Journal» publica les següents declaracions del Guebbas, representant del Soldà a Tànger.

Diu que'l Maghzem està molt agrait pel concurs de França, pera'l restabliment del ordre al Imperi.

El Soldà té tota la confiança en l'embaixador francès, M. Regnault.

Creu el Guebbas que França es la única nació que té al Marroch drets efectius y la que pot regenerar l'Imperi, gracies al seu personal musulmà y al seu vehinatge d'Algeria.

Convoy atacat

Paris, 16, 12'10 tarda.

Londres.—El «Daily Mail», en un despatx de Rabat, de data 13, diu que un convoy francès que anava de Salé a Mehedia, fou atacat el día abans.

Els francesos varen tenir tres morts.

Els kabilenys s'apoderaren de gran nombre de camells del convoy.

Taurirt

Paris, 16, 1'40 tarda.

Comuniquen, ab data 14, desde'l campament de Merada.

Després del combat del día 13, en el qual els marroquins varen tenir 100 morts y 200 ferits, l'enemich se va refer, durant la nit del 13 al 14, y atacaren el campament, al que varen dirigir algunes descàrregues, matant un cavall.

Ha sigut robat un correu que's dirigía a Taurirt.

Religioses

Demà, dimecres s'inaugurarà el Via-Crucis reparador setmanal a la parroquia de Sant Jaume a càrrech de les Esclaves de Jesús Crucificat.

Una escola de mestres espanyols a Munich

La infanta donya Pau de Borbón, tan amiga de la cultura del seu país, desde sa residencia d'Alemanya treballa actualment una obra de gran eficacia social; una obra que cal ajudar ab el calor de la simpatía y ab l'esforç de tots.

Aquesta iniciativa toca de dret al problema de la escola, tan complicat a Espanya, y amiga de fer les coses, més que de parlarne, la infanta Pau va recullir una dotzena de noys, fills de gent humil, de per allí a les terres salamanquines, y se'ls emportà a Munich.

Aquests nens, costejant els gastos la infanta, assisteixen avuy a les millors escoles muniqueses y s'encaminen a ésser homes de profit que demà tornaràn al seu país a donar lo que reberen de tan caritatives mans. Però no acaba aquí l'obra començada, y ara s'està posant mans a l'obra, pera fundar una institució, escola de mestres espanyola, en la qual tots els joves que hi ingressin seguiràn la carrera del Magisteri, exceptuantse, naturalment, tots aquells que mancats de vocació vulguin seguir altres oficis o carreres, pera'ls quals se'ls facilitaràn medis.

El programa de la novella institució serà'l següent:

Se reclutaràn noys de deu a dotze anys d'edat, pobres, que sàpiguen llegir y escriure. Al arribar a Munich ingressaràn com alumnes interns en collegis particulars, en els que permaneixeràn fins que aprovin els cursos que composen el programa de les escoles primaries d'Alemanya. Durant aquests anys rebràn, tres cops per setmana, llissons de llengua castellana y d'altres materies relacionades ab la cultura del seu país.

Al sortir de la escola primaria ingressaràn en el «Pedagogium español», en el que permaneixeràn sis anys ab l'objecte de fer en el «Sehrerseminar» de Passing (Munich) els estudis complets del Magisteri.

Cada dos anys, pel setembre, vindràn a Espanya ab el fi d'incorporar les corresponents assignatures a una Escola Normal.

Durant la seva estada en el «Pedagogium» disfrutaràn els alumnes de les grans ventatges que ha de proporcionarlos l'intercambi escolar que durant els mesos d'estiu establirà'l «Pedagogium» ab altres colegis similars de Fransa, Anglaterra y Bèlgica.

Acabades les carreres de mestre, a Espanya y a Alemanya, els alumnes deuràn tornar a Espanya a exercir la seva professió.

Cal elogiar aquesta bella obra de la infanta donya Pau, que constitueix un gran exemple pera'ls nostres poderosos.

Societat Astronòmica de Barcelona

Essent en gran nombre les persones que no han pogut obtenir invitacions pera presenciar els experiments demostratius del moviment de rotació de la Terra, mitjansant la pèndola de Foncault, que ha organisat la Societat Astronòmica de Barcelona, la junta directiva fa públich que la sessió's repetirà aviat, lo qual s'avisarà oportunament. Ademés, se té en estudi la manera de atendre a les peticions rebudes pera organisar sessions especials dedicades a colegis, societats y centres d'ensenyança.

Municipi

Ahir va constituirse l'assessoría de la comissió especial d'aigües, essent designat president el senyor Gadea, inspector general de camins, canals y ports, y secretari del Ajuntament.

El cònsul d'Alemanya senyor Falcke y el vis-cònsul senyor Weiszäcker, van cumplimentar al alcalde.

El vis-cònsul de Fransa li va comunicar que s'ha encarregat del despatx del consulat M. Tetreaux.

Al fer adobs a unes canonades d'aigua de Moncada a la plaça de Medinaceli y al quarter de la guardia civil (Rambla), els empleats de Fontanería van trobarhi dues magnífiques truites, senyal evident de la bondat de l'aigua.

Continúa practicant visites d'inspecció el Subdelegat de Sanitat Manescal senyor Sugrañes, als restaurants, fondes y cases de menjar del districte III, havent conseguit, com a resultat pràctich, la millora higiènica d'algunes cuines, aixís com de la vaixella, calitat y conservació de les carns y peix que's destinen al consum públich.

Ja han tornat els de la comissió de càn Prosa.

Afecten tornar molt satisfets y fins diuen que dels republicans depèn que pel 1 de janer vinent no hi hagi consums.

Lo que no hi haurà pel 1 de janer serà la «Cofa de la gana», y això serà un pas notable cap a una administració municipal honrada y digna.

Una delegació de varies entitats artístiques de Barcelona ha fet entrega al alcalde d'unes conclusions encaminades a que en el desenrotllo y realisació de la Reforma se tinguin en compte'ls punts de vista estètich y artístich en el trassat de les vies.

Demanaren ademés ser escoltats quan se tracti de resoldre aquestes qüestions.

L'alcalde ha ofert passar la petició a la comissió de Reforma y recomanarla.

Alguns regidors radicals feyen burla de les aspiracions de les entitats artístiques. Als radicals, tot lo que sigui Art, els ve gran, extraordinariament gran.

Ja diu el ditxo que «no's va fer la mel...» etc.

S'ha acordat treure tres pedrissos del cap-de-vall del passeig de Gracia, per venir massa a la línia de la Ronda de Sant Pere.

L'Ajuntament accepta la invitació d'assitir a la cerimonia de la colocació de la primera pedra del monument als heroes del Bruch.

Se celebrarà'l 6 de juny, aniversari de la famosa batalla.

La comissió d'Hisenda ha desestimat una instancia dels fondistes contra l'arbitri sobre'ls fanals lluminosos.

El metge municipal don Víctor Soley ha sigut designat pera representar al Ajuntament en el Congrés anti-tuberculós que's celebrarà pel setembre a Roma.

S'ha rescindit el contracte de venda de llenya del arbrat públich a favor del adjudicatari don G. Font y Rius, per no haver aquest acudit a formalisar la entrega de les 5,762 ptes. que importava, malgrat els requeriments que se li han fet.

Ademés se li exigiràn les responsabilitats que fixa'l R. D. de janer de 1905, pels perjudicis ocasionats.

Ha sigut aprovat el projecte d'urbanisació y eixamplament d'accessos de la plaça de Letamendi.

Excursió Agrícola per Catalunya

Al Institut Agrícol.—Comiat

Baixant del Tibidabo els congressistes extrangers, se dirigiren al Institut Agrícol, rebent falaguera impresió al entrarhi, per l'animat aspecte que presentava'l local, vistosament engalanat y plena la sala de sessions y les anexes, d'una molt distingida concorrencia, entre la que hi abundaven elegants senyoretes.

A la tarima presidencial, hi prengueren lloch el president del Institut senyor Puig, el governador civil, el president de Sala senyor Cereceda, el canonge doctor Bruguera, l'agricultor francès senyor Sagnier, el senyor Jansana, diputat provincial; els presidents del Foment y de la Federació Agrícola senyors Sedó y Maristany y altres.

En sentides frases saludà'l senyor Puig als congressistes extrangers, agraí al Ajuntament, a la Diputació y altres entitats, la cooperació prestada pera obsequiar als extrangers, y trassà un quadre del estat pròsper de la pagesía catalana. Ademés va tenir elogis el senyor Puig, per don Joseph Déu, que tant ha afavorit al Institut.

El senyor comte de Montornés feu un calurós elogi del Institut, de qual entitat es soci desde'ls primers temps de la seva jovenesa. Aiximateix tingué paraules de lloança pera diferents agricultors catalans que han cooperat eficaçment al èxit del Congrés Internacional d'Agricultura.

El senyor Sagnier, en nom dels congressistes extrangers, agraí les atencions que se'ls dispensaven, afirmant que no oblidaríen may la seva excursió per Catalunya, ahont hi hà associacions com l'Institut Agrícol, que fan honor a un país.

El senyor Sedó digué que en la jornada, gloriosa pera l'Institut, la industria venía a tributar un homenatge d'admiració y gratitut a l'agricultura; recordà la brillant festa religiosa celebrada al matí per dita corporació, a la casa de la qual els industrials ens trobem com a casa nostra, perque no es més que una extensió de la propia.

En nom del Jurat del Concurs Déu, don Silví Thos y Codina explicà la tasca de dit Jurat, felicitant al Institut per haver sigut objecte del valiós donatiu del senyor Déu, que li permet aixamplar les seves antigues empreses.

El senyor Maspons donà compte del fallo del Jurat, passant tot seguit a recullir els premis, tots els agraciats, essentelshi donats per les autoritats y representants d'associacions.

No posem aquí els noms dels premiats, per haverlos publicat díes endarrera; foren molt elogiades les medalles de gran tamany que's repartiren, aixís com els diplomes acreditatius de premis. Més endevant se farà entrega de les plaques murals, als seus guanyadors.

Acabat l'acte, se serví als concorrents un esplèndit lunch.

Mentres un sextet anava descapdellant un animat programa de composicions musicals, els extrangers se preparaven pera marxar en el tren exprés de Madrid, cap a Saragossa, continuant les seves excursions agrícoles com a complement del Congrés.

Foren despedits a la estació per la Junta del Institut y significats agricultors y representacions de les principals corporacions de la ciutat.

Els captaires

Han sigut recullits per la ronda durant la primera desena del mes, 370 captaires, dels quals sols 93 son fills de Barcelona.

Entre'ls recullits, hi hà: un bailet que fa un mes que va fugir de casa perque sa mare, al saber que havía robat blat al moll, el va obligar a tornarlo.

Un trinxeraire vingut de B. Aires embarcat ocultament.

Un altre de 13 anys, conegut per l'«orangutàn», que va anar de Valencia a Sevilla amagat als trens, y s'hi va estar durant la Setmana Santa, venintsen després cap aquí pel mateix sistema. Y ve prou que's lamentava aquest explorador en miniatura de que l'haguessin agafat, perque tenía pensat anarsen a França.

Aquest personatge porta cúa a tall de torero, coneix la tauromaquia més que molts revisters y ha sigut agafat varies vegades per baixar a l'arena en díes de «corrida». A la comissaría, va posar càtedra ensejant de torejar y el seu somni daurat es ser torero. Fins ja té determinat l'alias que's posarà: «el Carreterito». Ab el temps serà una «gloria nacional».

Un ex-panyero que duya 51 pessetes dintre d'un sarró plè de rosegons, y un manco que'n duya 150.

Un músich ambulant que tenía permís pera captar a B. Aires, previa paga de 15 pesos.

Un ex-presidari per lesions y dispar.

Un que va venir de Barbastro a peu, y a qui li van pendre 8 duros de la ermilla mentres escoltava a un arrenca-caixals.

Un tal Albert Ciriza, que va quedar cego a Pamplona per una barrinada y va a Mataró hont viu sa mare.

Un pintor alemany que va venir a peu desde Gènova; un que captava ab dos noys que no son seus; un ex-cambrer de cafè que a Novetats feya 5 duros diaris de propina, y a la «gabia» de la plaça de Catalunya—que molts lectors recorden—se n'hi feya 14 duros diaris, y tot s'ho ha barrotat; un pobre boig alacantí que afirma ser general en quefe d'un exèrcit que ha de anar al Marroch, y distribueix nomenaments verbals d'Estat Major.

Un que tingué dúes vaqueries a Barcelona; una noya de Planoles (Girona) atreta ab engany a Barcelona y a qui llirà de greu perjudici l'urbà que estava de servey a la estació; una noya de 18 anys que corre ab una criatura y se posa a plorar dient que té'l marit a Melilla, però'l marit la vigila desde la cantonada.

Una dòna que capta pera poder pagar la màquina de cusir ab que's manté; una senyora que cobra una pensió de 75 pessetes mensuals, y sol demanar quartos alegant haver perdut el moneder als tranvíes, oferint restituirlos; una altra dòna que dorm pels carrers malgrat tenir un germà amo d'una tenda de queviures y un altre germà que'n té una de baster.

Y per fi, la viuda d'un advocat que fa 4 anys tenía al Banch d'Espanya (Tortosa) 26,800 pessetes.

Necrología

Ha passat a millor vida donya Teresa Lendra y Gesa, dama dotada de còr bondadós y nobles sentiments que la feyen apreciar y respectar de totes les nombroses y distingides relacions de la família, les quals sens dupte hauràn sentit vivament la seva mort.

Al enviar al seu espòs don Enrich Pastells, germans y demés parents el testimoni del nostre condol, fem vots pera que Deu aculli en son sí l'ànima de la finada.

Ha mort en aquesta ciutat don Anicet Gispert y Batlla, apreciable ciutadà que s'havía conquerit molts amichs ab la seva bondat y tracte afable.

Deu el tinga al cel y concedeixi a la seva afligida família un bon consol en la seva pena, en la qual l'acompanyem.

Espectacles

PRINCIPAL.—Avuy: «La reina jove». — A les nou.

TEATRE ROMEA. — Companyia dramàtica del actor PERE CODINA. — Avuy, dimars, benefici d'Antonia Valivé: «La Filla del Mar» (tres actes Guimerà) y «El bon lladre». — Demà, dimecres, 2.ª representació de «Les flames del goig». — Dijous, estrena de «Els Idols», quadre de Carme Karr.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Demà, dimecres, a dos quarts de deu
II CONCERT per la
ORQUESTA SINFÓNICA DE MADRID
dirigida pel Mestre FERNANDEZ ARBÓS

Programa:

«Redemption»,	CESAR FRANCK
«La reina Mab», scherzo,	BERLIOZ
«Napoles»,	CHARPENTIER
«Segona sinfonía»,	BRAHMS
«Faust», obertura,	WAGNER
«Coral variado», de la cantata 140,	BACH
«Preludi», de la cantata 29,	BACH
«Leonora», obertura,	BEETHOVEN

Dijous, 18, III Concert per la Orquesta Sinfònica de Madrid, 1.er ab la cooperació del
ORFEÓ CATALÁ

Localitats: Magatzem de música, Casa Dotesio, números 1 y 3, Portal del Angel.
El dia del Concert, a taquilla.

TEATRE TÍVOLI — Temporada de Primavera. — Gran companyía italiana d'òpera còmica y opereta de Amadeu Granieri, dirigida per Adrià Marchetti. — Avuy, dimars, 16 de maig. Nit, a un quart de deu. L'opereta en tres actes, música del Mtre. Oscar Strauss,

SOGNO D'UN VALZER

Butaca ab entrada, 2 ptes., entrada general, 50 cèntims. — Avuy se tanca l'abonament especial a dies de Moda per quatre funcions, que tindràn lloch els dies 13 y 24 de maig y primer y 8 de juny. Demà, dimecres, estrena de l'opereta en tres actes, «Vedova Allegre». — Dijous, tarda, grandiosa matinée. — Nit, 1.ª de l'abonament especial a dies de moda.

Teatre de Novetats

Temporada d'estiu 1911. Companyia dramàtica

María Guerrero
Ferràn Díaz de Mendoza

Continúa obert l'abono per 15 funcions a dilluns, dimecres y divendres de Moda, a l'Administració del teatre. — NOTA: Als senyors abonats a la temporada d'estiu 1910 de la companyía de la Comedia de Madrid, se'ls reservaràn llurs localitats fins el dia 21 dels corrents.

ELDORADO. — Teatre de Catalunya. — Companyía còmica MARIAN DE LARRA y ARTUR LA RIVA. — Avuy, dimars: El dialech «De pesca» y la bonica comedia en tres actes, de Santiago Rusiñol, «Vida y dulzura». — A dos quarts de deu. — Demà, dimecres: «De pesca». Estrena de la comedia en 2 actes, de Enrich Menendez Pelayo,
DEL MISMO TRONCO
estrenada ab extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid, y la joguina «Chifladuras»

TEATRE NOU. — Demà, dimecres. Tarda, a les quatre. Senzilla, 10 cèntims. «La noche del amor». — A les cinch. Doble, 20 cèntims. Per primera vegada, el sainet en dos actes,

Caza mayor ó El gallinero

del celebrat autor don Joseph López Silva, graciosíssim diàlech, hermosa presentació. Decorat de Castells. — Nit, a les nou en punt. Secció senzera, 30 cèntims. Funció monstre. 6 actes, 6, a benefici del popular actor y director

JOSEPH SANTPERE

Primer: El segón acte de «El conde de Luxemburgo». — Segón: L'aplaudida astracanada «Pantalones en danza». — Tercer: El sainet en dos actes de López Silva, «Caza mayor ó El gallinero». — Quart: Estrena del pas de vaudeville en un acte, «De los cuarenta para arriba...» — Quint: «El pueblo del Peleón», xistosa parodia de «La Corte de Faraón», prenent part en totes les obres el beneficiat. — Divendres, 19, estrena a Barcelona de l'opereta alemanya, «Amor bohemio», arreglo de A. Viérgol y Mtre. Calleja. — Dimars, 23, funció en honor y benefici de Purita Montoro.

POLIORAMA
9, RAMBLA ESTUDIS, 9

Avuy, dimars, grans sessions de cine y varietés.
4 hermosíssimes atraccions 4
Dorix - Dorix - Dorix - Dorix
Frenètichs aplaudiments a la genial artista
La Cordobesita - La Cordobesita
Balls nacionals — Hermosura — Chic
Les TUMILET Les TUMILET
Acròbates patinadors de primer ordre. Sensacional treball.
Petit Bertin - Petit Bertin
Imitació de grans artistes, delirants ovacions en quantes sessions pren part. — Avuy, interessants pelicoles. — QUINTET MUSICAL. — Elegant y confortable saló. — Local propi pera istiu. — Unich Saló a Barcelona proveit dels aparells ventiladors HARS.

SALA MERCÈ

Noves varietats a les grutes. — Gran programa: «La llegenda de Sant Nicolau»; «Defensa contra la sogra»; «Actualitats número 30»; «El rigor de la disciplina militar», y altres.

Diorama Avuy, grans estrenes. - Venda y llogner de pelicoles.

IDEAL - CINE
605 - CORTS CATALANES - 605
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)
Cada sessió's perfuma y desinfecta la sala. Diariament se projecten més de 2500 metres y dues o tres estrenes de pelicoles de les més famoses marques. — Avuy, a la nit no hi haurà taquilla. Hi haurà funció d'abonament, de Moda, a càrrech del Centre Excursionista de Catalunya y a benefici dels Xalets-Refugi dels Pirineus.

Gran Café-Restaurant de Novetats. - Concerts tots els dies pels reputats professors Munner, Font, Tormo, Valls y Lambert.

FRONTÓ COMTAL. — Avuy, nit, a les deu, gran partit. Vermells: Chiquito de Eibar y Teodoro. Blaus: Cecilio y Escoriaza. — Entrada, 2 ptes.

Jardins del Sportsmen's Park

Saló de Sant Joan. — Grans sessions de patinatge tots els dies, desde les 10 del matí fins les 12 de la nit. — SPORT TIR, AGREGAT AL TIR NACIONAL. — Servey especial de cafè.

PROXIMAMENT

Cine y atraccions de primer ordre, al aire lliure. Viatges en aeroplà. — America Flik Flak Pum. El trapeci fi de sigle, atracció de gran rialla y altres diversions. — Dies festius a la tarda esplèndides audicions de sardanes.

SATURNO PARQUE
PLAÇA D'ARMES DEL PARCH
Telèfon 2,160
Próximament obertura ab tota classe de diversions y sports moderns d'última creació dirigits pel reputat director general J. DORWAN

MALALTIES DE LA BOCA
PASTILLES NIELK
DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDA—Se venen en totes les farmacies

Eficaces contra les ANGINES, GRUP, RONQUERA, PUDOR DEL ALE Y INFLAMACIONS DE LA GOLA.—Les PASTILLES NIELK calmen la irritació produída per l'excessiu ús del tabach, y son indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants.—Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantía de llegitimitat, exigéixis en cada capsa el sello (imprès en tinta roja) dels dipositaris J. Uriach y C.ª Moncada, 20 Barcelona

Avisos

ELS TRAJOS a mida que paguen a 90 y 100 pessetes els trobareu iguals en tot, per 60 y 70 pessetes. Concell de Cent, 341, primer, segona. Sastre (entre Passeig de Gracia y Rambles)

Senyora de companyía o cama de llaves s'ofereix. Referencies immillorables. Dirigirse a n'aquesta Administració, baix les inicials V. P.

Vendes

Torra barata, no té cap gravamen y està al costat Avinguda Tibidabo. R.: Gravina, 10, primer, 1.ª

Telers Se venen a preus reduits de espasa, garrot, plana y caixons. Rahó: Corts, 623, quart primera. — De 8 a 9 matí y vespre.

Casa a Sant Celoni. Carrer Major, tocant a la plassa. Se ven o lloga. Rahó Plassa de Santa Agna, núm. 4, Barcelona.

Torra a la Bonanova per 900 duros. Rahó: carrer de Bosch, núm. 6, primer (Gracia). De nou a onze del matí.

2 mil metres de terreny pera vendre en el Guinardó. Rahó: Rambla de les Flors, número 25, botiga.

Xalet amoblat pera vendre o llogar Vallfogona de Riucorp. Barcelona. Rahó: carrer Rivera, 6, quart, 1.ª De 8 a 10 nit.

Lloguers

Segón pis gran y clar, a propòsit pera taller o petita industria: té aigua y gas. Carrer Tallers, núm. 58.

Torres pera llogar a Sant Cugat del Vallès, compostes de baixos y un pis, ab aigua, gas y amoblades. Informes a Barcelona: Carrer Bailèn, 9, segon.

El líquit **AMOR**, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS.- De venda per tot arrèu.

Mostres gratuites s'entregaràn al qui les demani al dipòsit general **CORTS, 702** (Prop la Plaça de Tetuan)

Per 35 pessetes se lloga primer pis al carrer d'Amargós, núm. 1.

Espayós y restaurat pis primer y tercer ab vistes a jardins, preu módich, al carrer Nou S. Francesch, 11, el porter donarà rahó

Arrendaments

Arrendarè per cinch anys en bon punt del carrer de Sant Pau, gran magatzem y principal ab jardí, per 45 duros mes. Rahó: Estruch, 36, baixos. De 5 a 6.

Pèrdues

Pèrdua d'un rellotge nikel de senyor, s'ha perdut entre Concell Cent y Aragó, es recort, se gratificarà: 299, Concell de Cent, 299, botiga.

Compres

JOYES or, plata y pedres fines compro tot son valor. Corribia, 9 (devant les escales Catedral)

Préstams

DINER DIRECTE Y SENSE COMISSIÓ A BAIX INTERÈS EN 1.ª Y 2.ª HIPOTEQUES, INDIVISOS Y USDEFRUITS. PELAYO, 22, Entrl. 1.ª DE 10 A 1.

Anuncis

Gelatina de Carn de Gallina Aliment poderós pera las personas delicadas. Pot de cristall. 3 ptas. E. Martignoló, Escudellers, 10

Medicaments químicament purs, específichs farmacèutichs y aigües minerals, se reben directament dels punts d'origen. FARMACIA DE BOTTA Y BALTA, Rambla Catalunya, número 1, cantonada Ronda Universitat.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA
La Renovación del Estómago
ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia y eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malaltíes del ventrell se reconeix infaliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia*. En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la **renovació complerta** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Ademés son tantas les ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA ES LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blanchs ni sereu calvos

El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures pera'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicantse ab un petit respall, com si fos bandolina.
La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisa, s'aumenta y's perfuma.
La Flor de Oro és tònica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malaltíes. Per això s'usa també com a higiénica.
La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.
La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermos, que no és possible distingirlo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y cómoda, que un hom mateix pot ferseho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
La Flor de Oro Ab l'ús d'aquesta aigua's curen y eviten les **plaques**, pera la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, **may seréu calvos.**
La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.
La Flor de Oro Es la única tintura que als cinch minuts de possada permet ariçarse el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fós bandolina.

Les persones de temperament herpètich deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y logrràn tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenyir el pèl fassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeríes y drogueríes d'Espanya.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames

LA SANCH

Abans de la curació — Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periódich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacèutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malaltíes de la pell. Aquí la llista d'aquestes malaltíes que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, «impetigos», acnes, granallades, prurigos, rojors, granallades farinacies, sycosis de la barba, coissors, llagues varicoses y eczemas varicoses de les cames, avariosis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produït may una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l senyor RICHELET d'instalar dipòsits dels seus tractaments a totes les apotecaries y drogueríes d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malaltíes de la pell, ha de ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Srs. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç. — Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21. — D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66. — Srs. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20. — Srs. Riudor y Parés, Plassa del Angel, 12. — D. Joseph Segalà Estalella, Rambla de les Flors, 4. — D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36. — D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec. — Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer Sant Ignasi de Loyola, San Sebastian.

Regades Màquines «SEIRALD» garantides pera elevar de 1,000 a 1,000,000 de litres d'aigua per hora a qualsevol alsaria; patent en totes les nacions; diferentes de les antigues bombes, sense varetes ni estopades. Segons els tècnichs, no es possible major perfecció, rendiment, solidesa ni economía: no poden espatllarse y gasten poca força. Importants descomptes fins el 21 del corrent. Despatx de 10 a 1. **Pelayo, 22, entrl., 1.ª**

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmacia del autor: Carders, núm. 44. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Patiu perque volèu
USÈU EL
Ungüent Freixinet
(O DEL MIRACLE)

y trobaréu la curació radical y completa del floronco, carbuncle, pústula maligna, paròtides, tumors linfàtichs, tumors dels pits, panadís, accessos, escròfules, tumors sanguinis, llúpies, ferides incises, úlceres, tinya, perellons ulcerats, morenes, herpes, durícies, ulls de poll, picades d'animals verinosos, contusions, cops y cremades, reumatisme, ferides de qualsevol classe que siguin, etc., etc., comprovat per l'experiencia desde temps immemorial.

80 anys d'èxit creixent. "Obras son amores". Provèu y us convencerèu

Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font Sant Miquel, 2, y Gegants, 1. — De venda: Segalá, Rambla de les Flors, 4; a Granollers, farmacia Trullás, y principals d'Espanya y Amèrica.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. — T. COSTA. — Palla, 13 y 15, pral.

Diner SENSE INTERÈS ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, gèneros y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipòsit corresponent. — Hi ha despatx particular. Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.